

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგობილ ბეჭდ-
უბი სიფყავა, ცუდილებით და ჭიჭიბით ბუბ-
თის გაცანა ყელა უკადრისბაზა უსაბაგლესია.

გამოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

სამშაბათი, 10 დეკემბერი. 2019 წ. №243 (8909) | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 60 თეთრი

ქართული ეკონომიკური სასწაული

ღია
წარიღი
საქართველოს
მთავრობის
მეთაურს, ბატონ
გიორგი გახარიას

ერის ინფრასტრუქტურის
სასწაული

იხ. 3 გვ.

„ერთოცნობიანი კაზუსები“ უსუფაზილავს ბიძინას – ბიძინასგან!

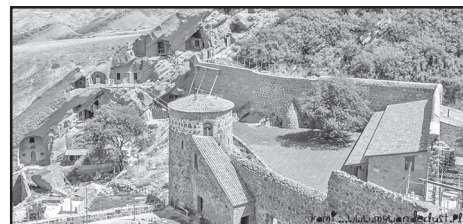

„უდაბნოსა“ და „ჩიჩხიტურის“ მონასტერთა საკითხი კვლავ გაღივებულია

საპარტოვო ეკლესია მხარს ვერ დაუჭერს წამოყენებულ
ინიციატივას, რომელიც დავითგარეჯის კომპლექსში შემავალი
„უდაბნოსა“ და „ჩიჩხიტურის“ მონასტერთა პრობლემის მოგ-
ვარების გზად საქართველოსა და აზერბაიჯანს შორის ტრან-
სსასაზღვრო ტერიტორიის შექმნას მიიჩნევს, – ამის შესახებ
აღნიშნულია განცხადებაში, რომელსაც საქართველოს საპატ-
რიარქო ავრცელებს.

როგორც განცხადებაშია აღნიშნული, საპატრიარქო მოთ-
მინებით ელოდება არსებული პრობლემის სამართლებრივ
ჭრილში გადასვლას და 2019 წლის 15 ივლისამდე არსებული
სტატუს-კვოს აღდგენას.

„ბუნებრივია, შექმნილი ვითარებიდან ყველას სურს გამო-
სავლის პოვნა. ერთ-ერთ მცდელობად უნდა განვიხილოთ ახლა-
ხანს საინიციატივო ჯგუფის მიერ გაჟღერებული იდეა, რომე-
ლიც აღნიშნული მონასტრების პრობლემის მოგვარების გზად
საქართველოსა და აზერბაიჯანს შორის, ამ გეოგრაფიულ ზო-
ნაში ტრანსსასაზღვრო
ტერიტორიის შექმნას
მიიჩნევს.

ამგვარი მოდელი შეიძლება დადებითად
აღქმული ყოფილიყო
იმ შემთხვევაში, თუ სა-
ხელმწიფოთა შორის
ტერიტორიული კუთვ-
ნილობის საკითხთან მიმართებაში ისტორიულად, კულტურუ-
ლად, იურიდიულად და კარტოგრაფიულად იქნებოდა ბუნდო-
ვანება.

„უდაბნოსა“ და „ჩიჩხიტურის“ მონასტრებთან დაკავშირებით
კი არც ერთ ზემოთ ჩამოთვლილ კატეგორიაში მსგავსი პრობ-
ლემა არ არის; ამ წინადადების შეთავაზებით კი, ფაქტობრი-
ვად, ჩვენს ხელთ არსებულ დოკუმენტებს უგულვებელყოფთ და
აღნიშნული ტერიტორიის საქართველოს კუთვნილებას ეჭვქ-
ვეშ ვაყენებთ.

ამიტომაც, საქართველოს ეკლესია მხარს ვერ დაუჭერს წა-
მოყენებულ ინიციატივას.

ჩვენ კვლავაც მოთმინებით ველოდებით არსებული პრობლე-
მის სამართლებრივ ჭრილში გადასვლას და 2019 წლის 15 ივ-
ლისამდე არსებული სტატუს-კვოს აღდგენას.

იმედი გვაქვს, ჩვენს ერებს შორის ჩამოყალიბებული კეთილ-
მეზობლობის ტრადიცია თავის დადებით შედეგს გამოიღებს და
მშვიდობას ალტერნატივა არ ექნება“.

სოსო მანჯაშიძე:

პოლიტიკური პარტიები
მათი ეპროკურული
ანალოგების
გროტესკები არიან!

მხილება:

ქართულ სამშენებლო
ბიზნესში უსწორი
კომპანიები
დომინირებენ!

სოფლის მეურნეობა უნდა გახდეს ეფექტურად მზარდი ღარი!

საპარტოვო პრემიერ-მინისტრმა, გიორ-
გი გახარიამ გუშინ გარემოს დაცვისა და სოფ-
ლის მეურნეობის სამინისტროს თანამშრომ-
ლებთან შეხვედრისას ხაზი გაუსვა აგროსასურ-
სათო ბალანსის გაუმჯობესების აუცილებლო-
ბას და აღნიშნა, რომ მთავარი მიზანია, ქვეყა-
ნაში წარმოებულმა სოფლის მეურნეობის პრო-
დუქციამ მაქსიმალურად ჩაანაცვლოს იმპორ-
ტი, დააკმაყოფილოს შიდა მოთხოვნა და გავი-
დეს ექსპორტზე.

გიორგი გახარიას თქმით, უმნიშვნელოვა-
ნესია მეტი აქცენტი გაკეთდეს ქართული ღვი-
ნის ინდუსტრიის ხარისხის სტანდარტებზე.
პრემიერმა აღნიშნა, რომ საჭიროა სასოფლო-

სამეურნეო პროდუქციაზე კონცენტრირებუ-
ლად მუშაობა და ისეთი თემები, როგორიცაა
მინის სისტემური რეგისტრაცია, რომელსაც
გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის
სამინისტრო იუსტიციის სამინისტროსთან
ერთად ახორციელებს, მაქსიმალურად მოკ-
ლე ვადაში დასრულდეს. გარდა ამისა, უნდა
მოხდეს სამეწარმეო სიმძლავრეების გამსხ-
ვილება და ქმედითი ნაბიჯები გადაიდგას
მეცხოველეობის ხელშეწყობისკენ.

მთავრობის მეთაურმა უწყებას დაავალა,
უმოკლეს დროში წარუდგინოს მეცხოველეობის
დარგის განვითარების სტრატეგია და კონკრე-
ტული სამოქმედო გეგმა.

„ჯაქე ჭყავსა ბეჰნოსას...“

„ვისაც ნაღდად
არცროდის არ ჰყვარებია,
იმას არცროდის
ნაღდად არ უცხოვრია“,
– ასე ამბობდა აგატა ქრისტი
ქართულად გადმოანა
ბურამ ბოგიაშვილმა

10 დეკემბერი მეგობრებთან დღეა

გზები, 5
რომლებიც
მოგაპოვებენ
მიდინა

პრაქტიკაში დღ-ს თავლითობის სპეის შესახებ

დაპაპებული იქნება ყველა, ვისაც რაიმე სახის შემ-
ხელობა ჰქონდა მსგავს დანაშაულთან, — ამის შესახებ
საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა დღ-ს ყალბი ანგა-
რიშვანტურების საქმესთან დაკავშირებით განაცხადა.
„ამ თემასთან დაკავშირებით მიმდინარეობს გამოძიება.
ბევრი დამნაშავე ამ კონკრეტულ ეპიზოდთან დაკავშირე-
ბით დაკავებულია. მიმდინარეობს გამოძიება და დაკავე-
ბული იქნება ყველა, ვისაც რაიმე სახის შემხელობა ჰქონდა
მსგავს დანაშაულთან“, — განაცხადა გიორგი გახარია.
ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურმა მას-
შტაბური დანაშაულებრივი სქემის გახსნის შესახებ აგ-
ვისტოში განაცხადა. ფინანსთა მინისტრის ივანე მაჭა-
ვარიანის ინფორმაციით, დამატებული ღირებულების
გადასახადის (დღგ) ყალბი ანგარიშვანტურების საქ-
მეზე 102 ადამიანის მიმართ აღიძრა სისხლის სამართ-
ლის საქმე, აქედან 62 პატიმრობაში იმყოფება. მისივე
ტექსტით, დაკავებულითა უმეტესი ნაწილი სახელმწიფო
უნაყებების ყოფილი თანამშრომლები არიან.

შეპირისპირებით რუსულ პარაპანდას...

მიუღებელი იქნება ჩვენთვის სა-
ქართველოში ისეთი ცენტრების გახსნა,
რომელიც მოემსახურება რუსულ ინ-
ტერესებს, — ამის შესახებ საქართვე-
ლოს პარლამენტის თავმჯდომარემ
არჩილ თალაკვაძემ საქართველოში
რუსული კულტურის ცენტრის გახსნაზე საუბარისას
განაცხადა. როგორც არჩილ თალაკვაძემ აღნიშნა, ვიდ-
რე ოკუპაცია არ დასრულდება არანაირი კომპრომისი
ჩვენი ეროვნული ინტერესების ხარჯზე არ იქნება.

„ზურაბ აბაშიძეს ან სახელმწიფოს წარმომადგენელს
არ უთქვამს, რომ ჩვენ ვგეგმავთ რაიმე ცენტრის გახს-
ნას. ვიდრე ოკუპაცია არ დასრულდება და რუსეთის ჯა-
რისკაცები არ დატოვებენ საქართველოს ტერიტორი-
ას, არანაირი კომპრომისი ჩვენი ეროვნული ინტერესების
ხარჯზე არ იქნება. მით უმეტეს, ჩვენ ვართ იმ პირო-

ბებში, როდესაც ვუპირისპირდებით რუსულ ძალას და
პროპაგანდას, რომელსაც სამწუნხაროდ, გარკვეული მო-
კავშირებით საქართველოშიც ჰყავს და ზოგიერთი მათ-
განი შესაძლოა, არის ჩვენი მწვავე ოპონენტიც. ამ პი-
რობებში ჩვენ ხელს არ შევუწყოთ და, რა თქმა უნდა,
მიუღებელი იქნება ჩვენთვის თბილისში ან რეგიონებ-
ში რაიმე ისეთი ცენტრების გახსნა, რომელიც მოემსა-
ხურება რუსულ ინტერესებს“, — განაცხადა არჩილ თა-
ლაკვაძემ.

მთავრობა და ოპოზიცია შეთანხმდნენ

მთავრობა და ოპოზიცია მრავალმანდატიან მაჟორი-
ტარულ სისტემაზე დაინყებენ საუბარს. ასეთია სასტუმრო
„შერატონში“ გამართული მოლაპარაკებების მეორე რაუნ-
დის შედეგი. ამ ინიციატივით დიპლომატიური კორპუსის
წარმომადგენლები გამოვიდნენ.

ახალ ინიციატივაზე მხარეები შემდეგ შეხვედრაზე
იმსჯელებენ, მანამდე კი ოპოზიციამ საპროტესტო აქ-
ციების განახლება დააანონსა. მოლაპარაკებების მე-
ორე რაუნდი 4 საათს გრძელდებოდა.

ჩვენი უმთავრესი პრიორიტეტი

— განაცხადა ფინანსთა მინისტრმა, ივანე მაჭავა-
რიანმა სასტუმრო „შერატონ გრანდ თბილისი მეტე-
ხი პალასში“ ფინანსთა სამინისტროს ანგარიშის წარ-
დგენისას. მისი ტექსტით, მნიშვნელოვნად არის შემც-
რებული ოთხჯგულის დეფიციტი, რომელიც წარჩუნ-
დება მშპ-ს 2,5-2,7 პროცენტის ფარგლებში. როგორც
ივანე მაჭავარიანმა აღნიშნა, ქვეყნის ფისკალური პო-
ლიტიკა ეფუძნება ფისკალური წესების განახლებულ

ჩარჩოს, რომელიც მომზადდა საერთაშორისო საგა-
ლუტო ფონდის რეკომენდაციების შესაბამისად.

„2019 წელს, განახლებული წესების მიხედვით, უც-
ვლელი დარჩა მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებაში
მთავრობის ვალის 60%-იანი და ბიუჯეტის დეფიციტის
3%-იანი ზღვარი. ამ პარამეტრების ფარგლებში მთლი-
ანად მოექცა როგორც ცენტრალური და მუნიციპალური
ბიუჯეტების ოპერაციები, ასევე, საჯარო სამართლის
იურიდიული პირების საბიუჯეტო დეფიციტები და ვალ-
დებულებები. ასევე, მთავრობის ვალის განსაზღვრაში
მოექცა კერძო და საჯარო თანამშრომლობის პროექ-
ტების ფარგლებში არსებული ვალდებულებებიც“, — აღ-
ნიშნა ფინანსთა მინისტრმა.

იუსტიციის მინისტრი პრაქტიკაში შეიშლება

სომხეთის რესპუბლიკის დედაქალაქი სომხეთ-საქარ-
თველოს სამართლებრივი თანამშრომლობის რიგით მესა-
მე ფორუმს მასპინძლობს. ღონისძიებას ესწრება ვიცე-პრე-
მირი, საქართველოს იუსტიციის მინისტრი თეა წულუკი-
ანი. მასთან ერთად საქართველოს დელეგაციის შემადგენ-
ლობაში მინისტრის პირველი მოადგილე მიხეილ სარჯვე-
ლაძე, სამინისტროს რამდენიმე დეპარტამენტისა და სსიპ-
ების ხელმძღვანელები იმყოფებიან.

საქართველოს იუსტიციის მინისტრმა სომხეთ-საქარ-
თველოს სამართლებრივი თანამშრომლობის ფორუმის
დამსწრეებს მისასალმებელი სიტყვით მიმართა. თეა წულ-
უკიანმა სომხეთის იუსტიციის მინისტრ რუსტამ ბადა-
სიანს მადლობა გადაუხადა ღონისძიების მასპინძლობი-
სათვის და აღნიშნა, რომ საქართველოსთვის დიდი პატი-
ვია, სომეხ კოლეგებს წარმატებული ქართული რეფორ-
მების გამოცდილება გაუზიაროს და მათგანაც მოისმი-
ნოს წარმატებებისა და საერთო გამოწვევების შესახებ.

პოლიტიკური პარტიები მათი პირობითი ანალოგების გროგნისკები არიან!

„მირჩივნი, მებაღე ვიყო, ვიდრე პო-
ლიტიკოსი, მე განზე გავდგამი, თუკი ხე-
ლისუფლებებში მოსასვლელად ვიხილავ-
დი ჯანსაღ ძალებს“, — ბიძინა ივანიშვილის
„ბლუმბერგისთვის“ მიცემულმა ამ ინტერვიუმ
კითხვები გააჩინა საზოგადოებაში. არავინ
დავობს, რომ ხელისუფლებაში დასაბრუნებ-
ლად იბრძვიან არაჯანსაღი ძალები, მაგრამ

ვინ მიიყვანა პროცესი აქამდე, რატომ ვერ მო-
ხერხდა, ჯანსაღი ძალები გამოჩენილიყვნენ
პოლიტიკაში და რა წილი აქვს ამ ყველაფერ-
ში „ქართულ ოცნებას“ და კონკრეტულად
ბიძინა ივანიშვილს?

ამის შესახებ FOR.GE-ს თბილისის საკრე-
ბულოს ყოფილი დეპუტატი, ანალიტიკო-
სი სოსო მანუშაძე ესაუბრა.

— თუკი ბი-
ძინა ივანიშვილს დავესხსენებთ, „გავდგობდი
გვერდზე, ხელისუფლებაში მომსვლელ ჯანსაღ
ძალებს თუ ვიხილავდი“, ეს ნიშნავს, რომ ივა-
ნიშვილი უახლოეს მომავალში ვერ იხილავს
ჯანსაღ ძალებს, რადგან ასეთი ძალები არ
ჩანს?

— ასეთი ძალები ვერც გამოიკვეთება.
სხვათა შორის, ბიძინა ივანიშვილმა ახსნა
კიდევ, რის გამო ვერ გამოიკვეთება ასეთი
ძალები. მან ნაწილობრივ განმარტა, რომ არ
არსებობს ამის ეკონომიკური ბაზა. ანუ ორი
პარტია მთლიანად იწოვს ეკონომიკას და
ვერ აღმოცენდა ჯანსაღი ძალა, რადგან ამის
ეკონომიკური წანამდგრედი არ არის. რა
თქმა უნდა, ეს სწორია.

— მაგრამ ივანიშვილმა თავადაც არ შეუწყო
ხელი მესამე ძალის გაჩენას, თუკი აქ ვიგულის-
ხმებთ „შუა გაკრეფის პრინციპს“...

— ცხადია, ის აყოლილი იყო დიქტოტო-
მიურ სქემას და, ასევე, სახელმწიფო მონყო-
ბის იმ მოდელს, რომლის იდეოლოგიებიც
არიან „ქართული ოცნების“ დღევანდელი
ხელმძღვანელები, კობახიძე, თალაკვაძე და
სხვები... ეს სიტუაცია აუცილებლად გულის-
ხმობს არაფორმალურ მართვას, ანუ ვიღაც
უნდა იყოს ბოლო ინსტანცია, საბოლოო ინ-
სტანციის გარეშე ხელისუფლება ვერ ხორ-
ცილდება. მით უმეტეს, საქართველოში, ვი-
ღაცამ უნდა გადამწყვეტის საკითხები, ასეთ
ფუნქციას ასრულებს ბიძინა ივანიშვილი,
რომლის ხელისუფლება სცილდება მის ინ-
სტიტუციონალურ უფლებამოსილებებს. ახ-
ლა მას აბრუნებენ დიქტატურას, ტირანი-
ას. ეს კომიკურია, რადგან ყველაფერი
შეიძლება დავაბრალოთ მას, დიქტატურისა
და ტირანიის გარდა. შესაბამისად, ჩვენ

გვაქვს არამდგრადი, ქაოსისკენ მიდრეკი-
ლი სისტემა. იმ შემთხვევაში, თუ ე.წ. ოპო-
ზიციური პარტიების გაერთიანება მოახერ-
ხებს და ბიძინა ივანიშვილს ჩამოაცილებს
„ქართულ ოცნებას“, მივიღებთ ქოტურ
მდგომარეობას. ეს არის ოპოზიციის სტრა-
ტეგია. „ქართული ოცნება“ როგორც იდე-
ოლოგიური გაერთიანება, თანამოაზრეთა
გუნდი ნაკლებად შეიძლება წარმოვიდგი-
ნოთ, აქ მყოფი ადამიანები გაერთიანებულნი
არიან სახელმწიფო აპარატში მათი გაბატო-
ნებული მდგომარეობით და ამ მდგომარე-
ობას უზრუნველყოფს ბიძინა ივანიშვილის
ავტორიტეტი და ფინანსები. თუ მოხდება
ივანიშვილის ჩამოცილება ხელისუფლები-
დან, ქოტური მდგომარეობის მეშვეობით
„პატივცემული“ „ნაციონალიზმ“ და მასთან
აფილირებული ძალები ხელისუფლებაში
მოსვლას შეეცდებიან. მათ ეს გათვლა აქვთ,
სხვათა შორის, ძალიან ჭკვიანური გათვლაა.
რადგან ასეთი ქაოსის პირობებში ხდება სა-
ხელმწიფო სტრუქტურებში მომუშავე ადამ-
იანების დეზორგანიზაცია, ძალოვანი
სტრუქტურების დემორალიზაცია და რა-
ღაც მომენტში, როდესაც ხელისუფლება
ოპონენტების გამოსდომებს ვერ სცემს პა-
სუსს, ადამიანები აღარ უჭერენ მხარს ასეთ
ხელისუფლებას და მათი აგრესია უკვე ხე-
ლისუფლებისკენ მიემართება, რადგან ქა-
ოსზე პასუხისმგებლობა, მიუხედავად იმისა,
ვინ გამოიწვია ეს ქაოსი და ვინ არის ამის
ბენეფიციარი, მაინც ხელისუფლებას ეკის-
რება. ეს პროცესი მიმდინარეობს ახლაც.

— არასტაბილურობა მხოლოდ გავრდილო-
ვის დამის შემდეგ დაეუბრა ჩვენს ქვეყანას, თუ
მისი ფესვები გაცილებით ღრმაა?

— არასტაბილურობა იმ დღიდან გრძელ-

დება, რაც „ქართული ოცნება“ მოვიდა ხე-
ლისუფლებაში. უკვე ბანალურია ამაზე სა-
უბარი, რომ არ მიეცა პოლიტიკური შეფა-
სება „ნაციონალიზმის“ დანაშაულებრივ ქმე-
დებებს, „ნაციონალ“ და მისი დანაშაულებების შე-
ნარჩუნება და პოლიტიკური რეანიმაცია
ხდებოდა იმ მიზნით, რომ საქართველოში
იმიტაციური დემოკრატიული სქემა შენარ-
ჩუნებულიყო. „ქართული ოცნება“ გაჰყვა სა-
ხელმწიფოებრივი მონყობის იმ სქემას, რო-
მელიც სააკაშვილმა თავისი ხელისუფლე-
ბის გახანგრძლივებისთვის შეიმუშავა დე-
მეტრაშვილსა და შარმანაშვილთან ერთად.
აქ იგულისხმება ე.წ. საპარლამენტო რესპუბ-
ლიკა, საპრეზიდენტო ინსტიტუციის სიმბო-
ლურად, ცერემონიალური უფლებების მქო-
ნე ინსტიტუტად გადაქცევა. ქვეყანაში, სა-
დაც არ არსებობს ინსტიტუტები და, სადაც
პოლიტიკური პარტიები არის მათი ევრო-
პული ანალოგების გროტესკები, სადაც დე-
მოკრატიული ტრადიცია არ არის, რადგან
ჩვენ გამოვედით საბჭოთა სისტემიდან, ასეთ
ვითარებაში ამ მოდელის შექმნა ინვეს-
ტალუფების სისტემის კოლაფსს. ქვეყა-
ნაში ვერ ხორციელდება ძალაუფლება, რად-
გან არ არსებობს ლეგიტიმური პირი, რო-
მელიც განახორციელებს ხელისუფლებას.
ხალხის ნდობის მანდატით არჩეული პირი
შეიძლება ყოფილიყო პრეზიდენტი, მაგრამ
იმ მოტივით, რომ საპრეზიდენტო ინსტიტუ-
ტი შეიცავს ავტორიტარიზმის საფრთხეს,
შემოღებულ იქნა განსხვავებული მოდელი.
გარკვეული ძალები ზუსტად ამ მოდელს
კარნახობენ პოსტსაბჭოთა სივრცეში ისეთ
ქვეყნებს, როგორიცაა მოლდოვა, სომხეთი,
უკრაინა, საქართველო. ეს მიუღებელი მო-
დელია, რადგან არამდგრადი სისტემა და

არ ჰყავს საყრდენი. ნებისმიერ პატარა ბიძგს
სისტემა გამოჰყავს წონასწორობიდან, სა-
ხელისუფლო ვერტიკალი არ არსებობს,
ხდება ქვეყნის უწყებებად, სხვადასხვა ინ-
სტიტუტები და შლა. ამას ერთგვარ ფე-
ოდალურ დაქუცმაცებულობას შევადარებ,
როცა პასუხის მომთხოვნი არავინაა, ყველა
სისტემა საკუთარი ინტერესებით მუშაობს.

— თქვენ ბრძანებთ, ეს ძალები ცდილობენ
ბიძინა ივანიშვილის ჩამოცილებას ხელისუფ-
ლებიდან, მაგრამ ეს გეგმა მიღწევადია მაშინ,
თუ მართო არ ხარ და დასავლეთი მხარს გი-
ჭერს. როგორ გგონიათ, დასავლეთი მათ თა-
ნაუგრძნობს? მაშინ რას ნიშნავს „ნაციონალე-
ბის“ წუხილი, რომ დასავლეთი „არ აწევს ამ
ხელისუფლებას“?

— დასავლეთი იქნება, თუ აღმოსავლეთი,
ეს რეალობას აცლებულია. დასავლეთი შედ-
გება ძალიან ბევრ ინტერესთა ჯგუფისგან.
ჩვენ უნდა ვილაპარაკოთ იმ ძალაზე, რომე-
ლიც პოლიტიკურ მხარდაჭერას უზცადებს ამ
აგრესიულ ძალებს ხელისუფლებაში მოსას-
ვლელად. ჩვენ დავინახეთ, დასავლეთში რო-
მელი ძალებიც არიან ესენი, ისიც დავინახეთ,
თუ ვინ აწყობს კონფერენციებს და ვინ რა გან-
ცხადებით გამოდის. ესენი არიან ამერიკელი
ნეოკონსერვატორები, რომლებსაც უნდათ სა-
ქართველოში ანტირუსული ფორპოსტის შექ-
მნა, ანუ აქ უნდათ რუსეთის საწინააღმდეგო
რადიკალურად განწყობილი ცენტრის შექ-
მნა, რომელიც საჭირო დროსა და მომენტში
გამოინვესტოს სიტუაციის დაძაბვას.

— სხვათა შორის, ე.წ. ოპოზიცია ძალიან
ხშირად იმეორებს, რომ ბიძინა ივანიშვილი
რუსული ძალაა და თავად არიან პროდასავლე-
ლები. ამაში არის სიმართლის მარცვალი?

— ეს არის ტყუილი. როგორც არის ივანიშ-
ვილი რუსული ძალა, როდესაც ამერიკაში
სამხედრო თანამშრომლობის შესახებ ჩარ-
ჩო-ხელშეკრულებას მოეწერა ხელი ირაკლი
ლარიბაშვილის ვიზიტისას, როდესაც ანტი-
დისკრიმინაციული კანონი მიიღო „ქართულ-
მა ოცნებამ“, ასევე, „ქართული ოცნების“ ხე-
ლისუფლებაში ყოფნის დროს არის ვიზალი-
ბერალიზაცია და ასოცირების ხელშეკრუ-
ლება დადებული.

დიდად პატივცემულ პატრონ გიორგი!

ძვენისა და ერის წინაშე უდიდესი პასუხისმგებლობით მოგასწავნებთ, რომ ქართულ მაცნობართა მრავალწლიანი მსახურითა და პატივით აღსავსე კვლევების საფუძველზე და საქართველოს კონსტიტუციისა და საერთაშორისო სამართლის პრინციპების გათვალისწინებით, შეგუხავებულია ძვენის სწრაფი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და მოსახლეობის კეთილდღეობის ამაღლების კონცეფცია – „წყალი – ეროვნული სიმდიდრე“, ასევე პროგრამა – „რეალურად განხორციელდეს ქართული ეკონომიკური სასწაული“, რომელიც ეფუძნება მიწისძვრა ბუნებრივი სასაბუნების ინფრასტრუქტურის შექმნა-განვითარებას.

პროგრამის მიზანია: საქართველოს სწრაფი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება, მოსახლეობის სიღნეულოდან გაზრდა და კეთილდღეობის ამაღლება; ქვეყნის მატერიალური სიმდიდრის ზრდა და კონკურენტუნარიანობის ამაღლება, ახალი ფინანსურ-ეკონომიკური ინსტრუმენტების ფორმირება და დარგობრივი-ეკონომიკური პროექტების განხორციელება ფულადი რესურსების უზრუნველყოფით; ერთიანი, ეკონომიკურად ძლიერი, სოციალურად ორიენტირებული სახელმწიფოს მშენებლობა, ქვეყნის აღმშენებლობის ახალი ეკონომიკური კონსტიტუციის საფუძველზე; საზოგადოების ერთიანობის განცდის აღდგენა და სხვ.

მიზნის მიღწევის გზები: საქართველო უნდა გახდეს მსოფლიო მნიშვნელობის კონკურენტუნარიანი უპირატესობის მქონე მიწისქვეშა ბუნებრივი სასმელი წყლის ინდუსტრიული წარმოებისა და მზა პროდუქციის მსოფლიო ექსპორტიორი ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული ქვეყანა; ამის საფუძველზე საქართველო შეძლებს ყოველწლიურად ჩამოსახსნად 50 მლრდ ლიტრი მაღალხარისხის სასმელი წყალი. ბუნებრივი სასმელი წყლის ინდუსტრიის საექსპორტო საზოგადოების ყველა წევრი ეტაპობრივად გახდება საქართველოს მკვიდრი ყველა მოქალაქე, რომელთაც უფასოდ გადაეცემათ ასეულათასობით აშშ დოლარის „მატერიალური ღირებულების“ 1 აქცია საკუთრების უფლებით, რაზეც გამოცხადდება გასხვისების 10-წლიანი მორატორიუმი მოსახლეობის საშუალო ფენის შექმნა-ჩამოყალიბებისა და მდიდარი მოსახლეობის მყიდველობითუნარიანობის შენარჩუნების ზრდის პერსპექტივით.

რაც მთავარია, უზრუნველყოფილია სასმელი წყლის მსოფლიო ბაზრის მოპოვება და ინდუსტრიული მშენებლობისთვის საჭირო 5 მლრდ აშშ დოლარით დაფინანსება.

პროექტის რეალიზაციის შედეგებიდან აღსანიშნავია შემდეგი: 18 თვეში საქართველოს მუნიციპალურ ერთეულებში აშენდება 190-მდე სასმელი წყლის ჩამომსხმელ-დამფასებელი ქარხანა; პირველ ეტაპზე შეიქმნება 80-100 ათასამდე სამუშაო ადგილი; დასაქმებულთა საშუალო ხელფასი იქნება 1500 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარებში; ქვეყნის ყოველწლიური შემოსავალი იქნება 12 მლრდ დოლარის ეკვივალენტი ლარებში; კონცეფცია-პროგრამის რეალიზაციით საქართველოს ბიუჯეტი შეივსება 2,5 მლრდ დოლარის ეკვივალენტით ლარში; შეიქმნება განვითარებული სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა, აშენდება ახალი პორტები და ტერმინალები. აღნიშნული ინდუსტრიული მშენებლობის დასრულებისთანავე, მიწისქვეშა სასმელი წყლის ბუნებრივი რესურსების კავიტალიზაციის ტექნოლოგიური მოდელის გამოყენება უზრუნველყოფს ახალი ფინანსური ინსტრუმენტების ფორმირებას, რაც მსოფლიოს უმაღლესი კლასის საბანკო გარანტიაა დარგობრივი ეკონომიკური პროექტებისათვის საჭირო გრძელვადიანი მცირეპროცენტითანი ფულადი რესურსების მოსაზიდვად; სტრატეგიულ პარტნიორებთან ხანგრძლივი მოლაპარაკებების საფუძველზე მიღწეულია შეთანხმება მილიარდობით დოლარის გამოყოფის თაობაზე; სოფლის მეურნეობის, გადამამუშავებელი მრეწველობის, ენერგეტიკის, ქაღალტისა და დაბების წყალმომარაგება-წყალარინების ახალი სისტემების მშენებლობისა და საზღვრისპირა მაღალმთიან

ქართული ეკონომიკური სასწაული

რეგიონებში თანამედროვე სოფლების ურბანული განვითარებისთვის, მთისა და ბაზრის კოოპერირებისთვის, გლეხურ-ფერმერული მეურნეობების მოსაწყობად, მეცნიერების, ჯანმრთელობის, კულტურის, განათლებისა და სპორტის, ინოვაციური ტექნოლოგიების და ა.შ. სტრატეგიული მიმართულების განვითარებისთვის; მრავალი მლნ დოლარი გამოიყოფა ტყეების გაშენება-რეაბილიტაციისა და აღდგენა-განახლების მიმართულებით; მიღებული შემოსავლების რეინვესტირებით მეათე წელს საქართველოში მაღალი ანაზღაურებით დასაქმდება 450 ათასამდე ადამიანი, ხოლო ქვეყნის საბიუჯეტო შემოსავლები მიზნულად ათეულმაჯობა იქნება დოლარს, რასაც ადასტურებს ფინანსური ნაკადების ბრუნვის აქსელერატორი (ბიზნეს-გეგმა). ყოველივე აღნიშნულის საფუძველზე შეიქმნება ნავთობისა და გაზის საბადოების მფლობელი წარმატებული არაბული ქვეყნების ბევრად უკეთესი ქართული მოდელი იმ უდიდესი უპირატესობით, რომ სასმელი წყლის რესურსები მუდმივად თვითგანახლებადი, ადამიანისათვის აუცილებელი სასიცოცხლო დანიშნულების

უნიკალური პროდუქტია. არსებითად გაზრდება მოსახლეობის მყიდველობითუნარიანობა, შეიქმნება მოსახლეობის საშუალო ფენა, საფუძველი ჩაეყრება ერთიანი, ძლიერი, დამოუკიდებელი ქართული დემოკრატიული სახელმწიფოს ფუნქციონირებას, რითაც საქართველო, მშვიდობიანი და მდგრადი განვითარებადი რეგიონული ეკონომიკური სივრცით, ღირსეულად იქნება დაიმკვიდრებს მსოფლიო თანამეგობრობაში.

მოკლედ, ბუნებრივი სასმელი წყლის უზარმაზარი რესურსული პოტენციალის ინდუსტრიულ საფუძველზე ამოქმედება და გამოყენება საქართველოს მსოფლიოს ერთ-ერთ უმდიდრეს ქვეყნად გადაქცევს. ამ შესაძლებლობის გამოუყენებლობა კი ერის წინაშე ჩადენილი გამოუსწორებელი, საშინელი შეცდომა იქნება.

დიახაც, რომ შემუშავებული გრანდიოზული პროექტის განხორციელება საქართველოს უამრავ სოციალურ, ეკონომიკურ და პოლიტიკურ პრობლემას მოუხსნის, ხოლო მსოფლიოს „წყალმონყურებული“ ქვეყნების 2/3-ზე მეტ მოსახლეობას, რომელიც წყლის კატასტროფულად

მზარდი დეფიციტის პირობებშია, სასიცოცხლო შევება მოუტანს, საქართველო კი – დიდძალ ფულად შემოსავლებს მიიღებს მსოფლიოს ხალხების მაღლიერებასთან ერთად.

საქართველოს სწრაფი სოციალურ ეკონომიკური განვითარების კონცეფცია – „წყალი – ეროვნული სიმდიდრე“ და პროგრამა – „რეალურად განხორციელდება ქართული ეკონომიკური სასწაული“, არის ქვეყნის აღმავლობისა და გაბრწყინების გრანდიოზული პროექტი. იმედის მომცემი და ფრიალ სასიხარულოა, რომ ამ პროექტის პრაქტიკულ განხორციელებას, ქვეყნის მეტად რთული შეჭირვების ჟამს, ხელს შეუწყობს ცნობილი ქართველი მეცენატისა და ქველმოქმედის, ბატონი ბიძინა ივანიშვილის საერთაშორისო საფონდო ბირჟებზე წარმატებული გამოცდილება და მიღწევები. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის და დარგობრივი აკადემიების პრეზიდიუმების, ასევე მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ეროვნული პრობლემების შემსწავლელი მუდმივმოქმედი კომისიის მიერ არაერთგზის იქნა განხილული და მოწონებული ქვეყნის სწრაფი განვითარებისა და მოსახლეობის კეთილდღეობის მიღწევის ძირითადი სტრატეგიული მიმართულებები შესაბამისი სამოქმედო გეგმით, რომელსაც ხელს აწერს ეროვნული აკადემიის 21 წევრი, ასევე 30 მონღეული მაღალკვალიფიციური ექსპერტი, სულ – 56 აკადემიკოსი და პროფესორი, არაერთხელ გადაეგზავნა ბოლო წლების განმავლობაში თქვენამდე მოქმედი ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრს, თუმცა, მისგან რაიმე გამოხმაურება საზოგადოებას არ უგრძნია.

ამ ფონზე, ბატონო გიორგი, სასიხარულო და იმედისმომცემია თქვენი დაუოკებელი შემართება თუ მზადყოფნა, გახდეთ საქართველოს ისტორიაში ღირსეული ქვეყნის მრავალრიცხოვანი პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური პრობლემა. ღრმად დარწმუნებული ვართ, უსათუოდ მიიპყრობს თქვენს ყურადღებას სასმელი წყლის ინდუსტრიის ხორცშესხმის გადაუდებელი ამოცანა, რაც ქვეყანასა და ერს დიდ შევებას მოუტანს, თქვენ და თქვენი ხელისუფლების პოლიტიკური გუნდი კი საქართველოს ისტორიაში ღირსეულ ადგილს დაიმკვიდრებთ ახალი ეკონომიკური კონსტიტუციით ქვეყნის აღმშენებლობასა და მოსახლეობის კეთილდღეობის მიღწევისათვის.

პ ა ტ ი ვ ი ს ც ე მ ი თ :

ელიზაბარ ჯაპელიძე, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეროვნული პრობლემების შემსწავლელი მუდმივმოქმედი კომისიის თავმჯდომარე, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ საპატიო თავმჯდომარე. **პაბატა გიორგაძე,** კონცეფცია-პროგრამის ავტორი და თანაავტორთა ჯგუფის ხელმძღვანელი, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ თავმჯდომარე, საქართველოს საინჟინრო აკადემიისა და საქართველოს ბიზნეს მეცნიერებათა აკადემიების ნამდვილი წევრი. **ოთარ ნათიშვილი,** საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი, სოფლის მეურნეობის აკადემიკოსი, **რევაზ გომოზია,** ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა და საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიების ნამდვილი წევრი. **რომან რურუა,** საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი-აკადემიკოსი, მსოფლიოს ოთხგზის ჩემპიონი და ორგზის ოლიმპიური ჩემპიონი, ექსპერტი მცირე და საშუალო სამეწარმეო ღირებულება, საზოგადო მოღვაწე. **გიგა პატიშვილი,** მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, მსოფლიოს არქიტექტორთა აკადემიის აკადემიკოსი, საქართველოსა და საერთაშორ-

ისო საინჟინრო მეცნიერებათა აკადემიების აკადემიკოსი, თბილისის საპატიო მოქალაქე. **ნოდარ ჩხეიძე,** მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს საინჟინრო აკადემიის ნამდვილი წევრი-აკადემიკოსი, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ აჭარის რეგიონის თავმჯდომარე და მოძრაობის თანათავმჯდომარე. **რამაზ სურმაზიძე,** მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწე, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ თანათავმჯდომარე. **ჯაზურ ციხელაშვილი,** მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს საინჟინრო აკადემიის ნამდვილი წევრი-აკადემიკოსი, ჰიდროგეოლოგიის განყოფილების აკადემიკოსი მდივანი. **გურამ სალარაძე,** მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონი, თბილისის საპატიო მოქალაქე, საზოგადო მოღვაწე, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ დამფუძნებელი. **თეიმურ ხაბუშიაძე,** ექსპერტი სამეწარმეო საკითხებში, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ დამფუძნებელი. **გალაზ ნაფარიძე,** ექსპერტი სამეწარმეო საკითხებში, სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწე, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ დამფუძნებელი.

აშოო აბაშიძე, მეცნიერებათა დოქტორი, სამართალმცოდნე, სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწე, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ კოორდინატორი და დამფუძნებელი. **ზურაბ აბაშიძე,** მეცნიერებათა დოქტორი, ექსპერტი სამრეწველო მშენებლობის საკითხებში, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ დამფუძნებელი და საორგანიზაციო საკითხების კოორდინატორი. **გურამ გუნაშა,** სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწე, ექსპერტი საორგანიზაციო საკითხებში, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონის კოორდინატორი. **ირაკლი მიქაძე,** გეოლოგია-მინერალოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ჰიდროგეოლოგი, პროფესორი, საქართველოს ეკოლოგიის მეცნიერებათა აკადემიის და საქართველოს ბიზნეს მეცნიერებათა აკადემიების ნამდვილი წევრი-აკადემიკოსი. **ნიკოლოზ გონაშვილი,** კახეთის რეგიონის კოორდინატორი, სახალხო მოძრაობა „საქართველოს ეკონომიკური აღმავლობისათვის“ დამფუძნებელი.

„ერთუცნობიანი კაზუსები“ უსუფაშვილებს

ერთი წუთით თვალები დავსუჭოთ და წარმოვიდგინოთ, რომ გადაწყდა და 2020 წლის არჩევნები ტარდება ენ. „უსუფაშვილის მოდელი“...
დაბავჯითაბით შიშილუბა ითმვას, რომ „ქართული ოცნება“, ამ შემთხვევაში, მისთვის მტად არასახარბიელო მდგომარეობაში აღმოჩნდება. პარტიული ელიტის მნიშვნელოვან ნაწილს, არჩევნებში მაღალი პროცენტის მიღების პირობაშიც, დიდი ალბათობით, პარლამენტს მიღმა მოუწევს დარჩენა, რადგან სიის დიდი უმრავლესობა გამარჯვებული მაჟორიტარების მიერ იქნება შემსახული. აღნიშნულის გამო „ოცნება“, სავარაუდოდ, შეუძლებელი იქნება საარჩევნო სტრატეგიის შემუშავება.

გავაკეთოთ ასეთი დაშვება (რეალობასთან მიახლოებული) – მმართველი პარტიის ლიდერები თავის მაჟორიტარებს, დიდი ბოდიშის მოხდით, განუცხადებენ, რომ მათთვის პრიორიტეტი პროპორციული არჩევნებია, სიაში ათ მაჟორიტარზე მეტისთვის ადგილი ვერ მოიძებნება, ამიტომ არ სურთ (არ აწყობთ) მაჟორიტარულ არჩევნებში კანდიდატების წარდგენა და შეთავაზებენ, რომ მათ ცალკე პარტია გააკეთონ, ან სხვა პარტიებს დაასახელებინონ თავი.

ბუნებრივია, სოლიდარობის ნიშნად, ის ათი მაჟორიტარიც კოლეგებთან ერთად დაიწყებს გამოსავლის ძებნას და ყველანი ერთად შემოსვენებული ორი რჩევიდან ერთ-ერთზე ჩამოყალიბდებიან.

აღნიშნული მოცემულობიდან გამომდინარე:

კაზუსი - 1: არჩევნებში „ოცნება“ მიიღო „დანაპირები“ 60% (90 მანდატი); „მაჟორიტარების პარტია“ მიიღო 70 მაჟორიტარული ოლქი; დარჩენილი სამი მანდატი გადანაწილდა სხვა პარტიებზე; 3%-იანი ბარიერი გადალახა კიდევ ხუთმა საარჩევნო სუბიექტმა (16%, 8%, 6%, 4%, 4%. შესაბამისად – 24+12+9+6+6=57 მანდატი).

კითხვა – როგორ გადაიწინააღმდეგოს კონსტიტუციით განსაზღვრულ 150 მანდატს?

არითმეტიკით რომ არ განვალდეთ, გეტყვით, რომ მოპოვებული მანდატების ჯამური რაოდენობაა 217(!).

კაზუსი - 2: არჩევნებში „ოცნება“ მიიღო „დანაპირები“ 60% (90 მანდატი); მეორე და მესამე ადგილებზე გასულმა პარტიებმა მოიგეს ყველა მაჟორიტარული ოლქი (43+30+73 მანდატი); 3%-იანი ბარიერი გადალახა კიდევ სამმა საარჩევნო სუბიექტმა (6%, 4%, 4%. შესაბამისად – 9+6+6=21 მანდატი).

კითხვა – როგორ გადაიწინააღმდეგოს კონსტიტუციით განსაზღვრულ 150 მანდატს?

აქაც, არითმეტიკით რომ არ განვალდეთ, გეტყვით, რომ მოპოვებული მანდატების ჯამური რაოდენობაა 184(!).

(შემოთავაზებული კაზუსების ანალოგიით კიდევ რამდენიმე კაზუსი მკითხველს შეუძლია თვითონ შეადგინოს).

აღნიშნულთან დაკავშირებით, უსუფაშვილს, თავის ვაშაძიან, ნათელაშვილიან, ბურჯანაძიან, ხმალიაძიან და სხვა „იურისტებიანად“ ორი თეორიული პასუხი შეიძლება ჰქონდეთ:

1) ვინაიდან მაჟორიტარულ მანდატებს ვერ შევკვეცთ, რადგან „73“ კონსტიტუციით არის მკაცრად განსაზღვრული (ამას უსუფაშვილიც აღიარებს), პროპორციულ სიებს (ესეც კონსტიტუციით მკაცრად არის განსაზღვრული, მაგრამ, მოდით, უსუფაშვილს ვენდოთ და დავუშვათ, რომ არ არის) უნდა შევუკრიჭოთ ბოლოები;

2) ასეთი რამ არ მოხდება(?). **დასკვნა-1** (პირველი სავარაუდო პასუხის შემთხვევაში): „28 პარტია“, თავის „პატრიოტთა ალიანსიანად“, პროპორციულ არჩევნებს საპარლამენტო მანდატების ვითომდა „სამართლიანი გადანაწილებისთვის“ რომ ითხოვენ, იმ ყველაზე არასამართლიანი გადანაწილების მიღების ნიშნულზე დააყენებენ ქვეყანას, რაც კი ჩვენს რეალობაში ადამიანის („რესპუბლიკელის“) გონებაში შეიძლება მოიფიქროს. როგორ წარმოვიდგენია, მშვიდობისა და სტაბილურობის მოსურნე ქართველი ამომრჩეველი, ხუთი ან ექვსი პარტიისთვის წვალბებით მოპოვებული, ჯამში 34-დან 67-მდე მანდატის (მცირე მეტ-ნაკლებობით) „ანაწევან“, ან „ახევა“? (სხვა სიტყვებს ვერ ვპოულობ).

დასკვნა-2 (მეორე სავარაუდო პასუხის შემთხვევაში): კანონის, მით უმეტეს, კონსტიტუციის, „ასეთი რამ არ მოხდება“-თი ახსნა არაკვალიფიციურობის, უფრო მეტიც, უვითების ნიშნად. ზოგადად, კონსტიტუციური რედაქცია არ შეიძლება ინტერპრეტაციებს დაექვემდებაროს.

P.S.

ქართული „რესპუბლიკელების“ დროში მოზაიკურად გაბნეული, უწყვეტი და მარად უშედეგო აქტივობები ყოველთვის ერთ კარგ ქართულ ზღაპარს, „მუჭანახევარას“ და მის უღიბლო პერსონაჟს მაგონებს ხოლმე. სანაყალი და საცოდავი მუჭანახევარა მუდმივად ლანძღვა-გინებისა და ცემა-ტყევის ობიექტია, რადგან არ

ყველა მუხლი, ყველა დებულება პირდაპირი მნიშვნელობით უნდა წავიკითხოთ, თორემ მუდმივად ისეთ ქაოსში ვიცურავებთ, რომლის შექმნასაც დღეს ცდილობს ენ. ოპოზიცია; **არ შეიძლება, ერთი და იგივე ჩანაწერი შერეულ სისტემასაც გულისხმობდეს და სახელგობით-პროპორციულსაც.** რაც შეეხება „მოხდება-არმოხდება“ თემას... სწორედაც ის მოხდება, რაზედაც ზემოთ ვსაუბრობდი, ან რაღაც მსგავსი, რადგან, თუ საქმე აქამდე მივა, „ოცნებისთვის“ ეს იქნება შექმნილი სიტუაციიდან ყველაზე რაციონალური და იმავე დროს, მაქსიმალურ შედეგზე ორიენტირებული გამოსავალი;

მთავარი დასკვნა (1): ენ. „უსუფაშვილის მოდელი“ არათუ შესაბამისობაშია საქართველოს კონსტიტუციასთან, არამედ კონცეპტუალურ წინააღმდეგობაშია, არსობრივად ებრძვის მას.

მთავარი დასკვნა (2): ენ. „უსუფაშვილის მოდელი“ საქართველოს კონსტიტუციასთან რომც მოდიოდეს შესაბამისობაში (დავუშვათ), ის იქნება პოლიტიკური ვითარების გაუარესებისკენ გადადგმული ნაბიჯი, რადგან არანაირად არ შესაბამეობა ქართულ რეალობას, რადგან ჩვენი წინაშე არსებული ორი მთავარი მიზნის – „სამართლიანი არჩევნების“ და „პარტიული სისტემის გაძლიერების“ – ინტერესებს არ პასუხობს.

ენ. ოპოზიციის გეგმის პოლიტიკური შეფასება: გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ საპროტესტო აქციების დაწყება ძალიან იოლი

საქმეა, მაგრამ აქციების მასშტაბების თანმიმდევრული ზრდა („აგროება“) და გრძელვადიანში გადაყვანა – რთული. კიდევ უფრო რთულია აქციების დასრულება, განსაკუთრებით მაშინ, როცა კონკრეტული შედეგი არ გიჭირავს ხელში. დღეს მიმდინარე აქციებიდან მისი ორგანიზატორებისთვის ღირსეული გამოსავალი არ ჩანს. ამიტომ ერთგვარი იძულების წინაშე დგანან, დრო გაწელონ, იმის იმედით, რომ იქნება სადმე რაიმე ხვედრისმიერ ჩაჭიდონ ხელი.

ეუთოში „უსტარს“, ალბათ, მათივე „მსტოვრებიც“ მიჰყვებიან საქმის „გაიმასქნების“ მიზნით. უნდა ვივარაუდოთ, ნაცრეფის პარტიებს, როგორც აქამდე (არაერთხელ) მიუღიათ ქვეყნის დამაზიანებელი მხარდაჭერა, ევროპის სახალხო პარტიის ზოგიერთი წარმომადგენლის, ენ-დი-აი-ს, აი-ერ-აი-სა და სხვა ოფიციალური თუ არაოფიციალური ლობისტების მხრიდან, ასეთივე რაღაც ქვედინებები ამ პროცესშიც ექნებათ გამოყენებული. არ უნდა დაგვავინყდეს ამ ორგანიზაციაში გიგი წერეთლის გავლენებიც... აი, ბატონებო და ქალბატონებო, ის „ხავსები“, რაზედაც წინა აბზაცში მქონდა საუბარი.

ვფიქრობ, „ქართული ოცნების“ მთავარ გზავნილად უნდა დარჩეს – „თამაშებს ურულია“ – მორჩა და ბათუბა. სხვანაირად იწილო-ბიძინალო არ დასრულდება.

ბიძინა დვალის

პოლიტიკური პარტიები მათი ეკონომიკური ანალოგების გროგნისკეზი არიან!

– მაგრამ ჩნდება კითხვები ანაკლია (გეორგი ბეგრეიძე) ის პორტთან მიმართებით, ასევე, რუსეთიდან ჩამოსული კადრების, მათ შორის, გახარისხ დანიშნულებისა უსწვრდენ ბიძინა ივანიშვილს.

– ანაკლიის პორტს რაც შეეხება, ვერანაირი ეკონომიკური გათვლები ვერ წარმოადგინა იმ კონსორციუმმა და, შესაბამისად, ვერც ინვესტორი მოიძიეს. ერთადერთი, მათი მანიპულაციის ამოცანა იყო, რომ სახელმწიფოს აეღო გარანტიები იმ შემთხვევისთვის, თუკი ანაკლიის პორტი ვერ დაიტვირთებოდა შესაბამისად და იქნებოდა წამგებიანი. გახედვის, სახელმწიფოს უნდა მიეცა გარანტიები წამგებიან პროექტზე. როდესაც შეკითხვები დაისვა, არის თუ არა ანაკლიის პორტი უზრუნველყოფილი ჩინური ტვირთებით, გაირკვა, რომ არ არის უზრუნველყოფილი და, საერთოდ, დოკუმენტიც არ შექმნილა ყბადაღებული აბრეშუმის პროექტთან დაკავშირებით. გარდა ამისა, ამერიკელებს არ აწყობდათ აქ ჩინური კაპიტალის შემოსვლა. ვისაც შეეძლო ამ პროექტის სუბსიდირება და მისი აშენება, ეს ჩინეთი იყო და ამერიკელებმა კატეგორიული წინააღმდეგობა განიჭეს ჩინური კაპიტალის შემოსვლას.

– დაგუბრუნდეთ ისევ ოპოზიციას, რომელმაც 7 დეკემბრიდან მასშტაბური აქციები დააანონსა რეგიონებში. ეს

ნიშნავს, რომ მღელვარება რეგიონებსაც გადაედება? რას უპირისპირებს ხელისუფლება ოპოზიციის სტრატეგიას?

– ხელისუფლებას ძალიან ცოტა არჩევანი აქვს მის მიერვე დაშვებული 7-წლიანი სისტემური შეცდომების გამო. კონტრაქტის ორგანიზება არ დაიმალება და შესაძლოა, ვითარება დასრულდეს იმით, რომ „ნაცმოძრაობამ“ მიიღოს საკრალური მსხვერპლი, ჩაითრიოს მოსახლეობის ის ნაწილი, რომელიც „ნაცების“ ყოფნის გამო უარს ამბობს რაიმე ტიპის აქტივობაზე. ეს შედეგი შეიძლება დადგეს ამის გამო. ამიტომ ხელისუფლება ამას ერიდება, თუმცა, ამას არ ერიდება „ნაცმოძრაობა“ და მისი სატელიტები, რომლებიც ყველანაირად ცდილობენ, ტემპერატურა იმ დონეზე ასწიონ, დაპირისპირება მაქსიმალურ ხარისხს მიაღწიოს. ეს რეგიონებში გასვლასაც ეხება. თანამდებობის პირს აქვს თმენის ვალდებულება, მაგრამ, როცა ადამიანებს ეძახი „მონას“, აფურთხებ და აგინებ, ამაზე მათ გაუჩნდებათ ბუნებრივი რეაქცია.

„ნაცებს“ სამოქალაქო დაპირისპირებისკენ მიჰყავთ საქმე, მაგრამ პასუხისმგებლობა ხელისუფლებას ეკისრება, რომ „ნაცები“ ამდენი ხანი სასათაურე პირობებში ჰყავდათ. რაც მთავარია, თვითონ ეს სიტუაცია გამო-

იცხავს ქვეყნის განვითარებას. რომელ ინვესტიციებსა და სტრატეგიაზეა საუბარი, ტურიზმზე იყო აგებული ჩვენი ეკონომიკის დიდი ნაწილი და რომელ ტურისტს მოეწონება, რაც დღეს ხდება, როცა ჩვენი ტელევიზიები აჩვენებენ საშინელი დაძაბულობისა და შესლა-შემოსლის სურათს. გავრილოვის ცნობილი მოვლენების შედეგად ჩვენი ქვეყანა ისედაც უზარმაზარ ზარალს განიცდის. ეს ყველაფერი კარგად არის დაგეგმილი ჩვენი ქვეყნის ფარგლებს გარეთ. არავის აწყობს აზიური გაზის დერეფნად საქართველოს გადაქცევა. მოგესხნებათ, ეს პროექტი გულისხმობს თურქმენეთის ჩართვასაც და დიდ მოცულობებზე გადის, რაც, განსაკუთრებით არ მოსწონს ჩვენს ჩრდილოელ და სამხრეთელ მეზობელს, აქ არ ვგულისხმობ თურქეთს. ამით საქართველო კიდევ ერთ ნაბიჯს გადადგამს ენერგოდამოუკიდებლობისკენ. ევროპის მომარაგება აზიური გაზით რუსეთის გვერდის ავლით საკმაოდ მტკივნეული პროცესია თვითონ რუსეთისთვის. ამიტომ რუსეთი უხვად დააფინანსებს მის მიერვე მართულ ჯგუფებს, რომლებსაც ანტირუსული რიტორიკა აქვთ, მაგრამ რუსეთის საქმეებს აკეთებენ.

ესაუბრა მანანა ნოზაძე

© დღეს ვაგზავთა დღეს

გზები, როგორც მოგზაურობის მიღწეა

უპირველეს ყოვლისა, მინდა მეგზევეებს მივულოცო პროფესიული დღე. ეს საერთო სახალხო ზენიბია, რომელიც ჩვენს ქვეყანაში ყოველ წელს აღინიშნება.

ეს დღე ძალიან მნიშვნელოვანია საგზაო დარგში მომუშავე პროფესიონალებისთვის, რადგან მეგზევეები ის ადამიანები არიან, რომლებიც დღე და ღამე, საქართველოს სხვადასხვა მხარეში თავდაუზოგავად შრომობენ და სწორედ ამ გმირული შრომის შედეგია ის თანამედროვე და მაღალი სტანდარტების საგზაო ინფრასტრუქტურა, რასაც ჩვენ ყველანი ერთობლივად ვაშენებთ.

საქართველოს გზებს საერთაშორისო და ისტორიული მნიშვნელობა აქვს. ისტორიული წყაროების მიხედვით, ჯერ კიდევ ბრინჯაოს ხანაში სახმელეთო, საზღვაო და სამდინარო საგზაო გზების სისტემა კავკასიაზე გადმოდი-

ვის) და „გლავდორუპრი“ (რესპუბლიკური და ადგილობრივი გზებისთვის).

1953 წელს დაარსდა საბჭოთა კავშირის საავტომობილო ტრანსპორტისა და გზატკეცილების საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტრო.

1956 წელს შეიქმნა საქართველოს მინისტრთა საბჭოსთან არსებული გზატკეცილების მთავარი სამმართველო.

1968 წელს გზატკეცილების მთავარი სამმართველოს ბაზაზე შეიქმნა საქართველოს საავტომობილო გზების სამინისტრო, ხოლო 1989 წელს ტრანსპორტისა და საავტომობილო გზების სამინისტროების გაერთიანებით შეიქმნა საავტომობილო ტრანსპორტისა და გზების სამინისტრო.

დღეს საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და ხელოვნური ნაგებობების მშენებლობას, მოვლა-შენახვასა და ზედამხედველობას ახორციელებს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი, რომელიც სტრუქტურულად, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქვეყნებო ორგანიზაციაა.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია გიორგი რობიტაშვილის ღვაწლი, როგორც საქართველოში საგზაო დარგის ერთ-ერთი ფუძემდებლის, რომელიც ქვეყნის საგზაო დარგს 45 წლის მანძილზე ხელმძღვანელობდა. მან მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრება, ცოდნა და გამოცდილება საქართველოს საავტომობილო გზების სრულქმნასა და განვითარებას მოახმარა.

1939 წელს, როდესაც დარგს სათავეში გიორგი რობიტაშვილი ჩაუდგა საქართველოს გზები ძირითადად ღორღოვანი და გრუნტოვანი საფარებით მოქმედებდნენ. 1939-1984 წლებში სწორედ მისი ხელმძღვანელობით დაიგო საქართველოში პირველი შავსაფარიანი გზები, აშენდა ათეულობით ხიდი და უნიკალური ხელოვნური ნაგებობა, რომლებიც დღემდე სრულფასოვნად რომ მოქმედებენ.

საქართველოს მეგზევეთა თოსნობით 2020 წელს გიორგი რობიტაშვილის ხსოვნის უკვდავსაყოფად დაწესდება „გიორგი რობიტაშვილის სახელობის“ პრემია, რომელიც ყოველწლიურად გადაეცემა საგზაო დარგის მოწინავე მუშაკს ან შემოქმედებით ჯგუფს. ასევე, დაწესდება გიორგი რობიტაშვილის სახელობითი სტიპენდია საგზაო დარგის წარჩინებული სტუდენტებისათვის, მაგისტრანტებისათვის, დოქტორანტებისათვის. გიორგი რობიტაშვილის საცხოვრებელი სახლის სადარბაზოსთან მოეწყობა მემორიალური დაფა.

საქართველოს მეგზევეთა საზოგადოების მიზანია საავტომობილო გზების დარგში გზების, ხიდების, გვირაბების და სხვა ხელოვნური ნაგებობების მშენებლობისა და მოვლა-შენახვის ერთიანი ტექნიკური პოლიტიკის გატარებისთვის ხელშეწყობა, საჭიროების შემთხვევაში რეკომენდაციების შემუშავება, ახალი სტრატეგიული მიმართულებების და დარგისთვის საჭირო ნორმატიული დოკუმენტაციის შემუშავებაში აქტიური მონაწილეობის მიღება, ეკონომიკური, ეკოლოგიური და ეროვნული მიზნების გათვალისწინებით და დარგში თანამედროვე ტექნოლოგიების პოპულარიზაცია.

კიდევ ერთხელ უნდა მოგილოცოთ დღევანდელი დღე და გისურვოთ წარმატებები პირად და პროფესიულ ცხოვრებაში!

თაბაზ შილაკაძე,

საქართველოს მეგზევეთა საზოგადოების თავმჯდომარე, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი, გრანსპორტის საერთაშორისო აკადემიის აკადემიკოსი.

გიორგი ანუხელიძისა და მერაბ ახოვანის მეუღლეები მამყუარება გააღიზიანეს...

სოციალურ ქსელში ყოფილი სამხედრო და ამჟამად „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი ბესო ქათამაძე ცრუ ინფორმაციას ავრცელებს, თითქოს ერთ-ერთ სამხედრო ნაწილში გმირების ფოტოები ჩამოსხნეს. მის მიერ გავრცელებულ სიცრუეს დაღუპული სამხედროების მეუღლეები, მათ შორის გიორგი ანუხელიძის მეუღლე მარია ჩიკვილაძე ეხმაურება. საქართველოს ეროვნული გმირის მეუღლე პოსტის ავტორს მოუწოდებს, ნუ შეჰყავს საზოგადოება შეცდომაში:

„სოციალურ ქსელში ზოგიერთი მომხმარებელი ავრცელებს ინფორმაციას, თითქოს, მე-4 ბრიგადაში გმირების ფოტოები ჩამოსხნეს, რაც სიმართლე არ არის. ნახსენებია ჩემი მეუღლე გიორგი ანუხელიძე... სინამდვილეში, ყველა სამხედრო ნაწილში მიმდინარეობს ინფრასტრუქტურის სარემონტო სამუშაოები, შესაბამისად, გმირების სტენდებიც ახლდება... გთხოვთ, მოსახლეობას ნუ შეიყვანთ შეცდომაში... სანამ საქართველო არსებობს, გმირებიც არსებობენ! ეს უკვე მე-4 ბრიგადის შტაბში გმირების განახლებული სტენდია“, — წერს ეროვნული გმირის გიორგი ანუხელიძის მეუღლე.

2008 წლის ომში დაღუპული მე-4 ქვეითი ბრიგადის კაპიტან მერაბ ახოვანის მეუღლე თამუნა რამიშვილი კი ცრუ პოსტის ავტორს ინტრიგნად მოიხსენიებს: „ეს იმათ საყურადღებოდ, ვისაც ჰგონია, რომ მეოთხე ბრიგადაში დაღუპული ბიჭების ფოტოები „ჩამოყარეს — როგორ არ დაიღალეთ ამდენი ინტრიგნობით“, — წერს კაპიტან მერაბ ახოვანის მეუღლე თამუნა რამიშვილი.

მხილება:

ქართულ სამხანებლო ბიზნესში უსხოური კომპანიები ღოშინიკავენ!

ძარბაზულ სამხანებლო სექტორში უცხოური კომპანიების დომინირებაზე „კომერსანტიმ“ სხვადასხვა მხარის პოზიციები არაერთხელ გააუღერა. ამჯერად ყოფილი მინისტრებისა და საავტომობილო დეპარტამენტის მაღალჩინოსნების პოზიციით დავინტერესდით. უფრო კონკრეტულად კი, რატომ გაქრნენ ადგილობრივი კომპანიები სამხანებლო სექტორიდან მაშინ, როდესაც წლების წინ ქვეყანაში არსებული სამუშაოების 80 პროცენტს ქართული კომპანიები ასრულებდნენ? ამ კითხვებით საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ყოფილ თავმჯდომარეს გიორგი სეთურიძეს და საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის ყოფილ მინისტრს ნოდარ ჯაფარიშვილს მივმართეთ.

ყოფილი მინისტრი ამჟამად აუდიტის სამსახურის გენერალური აუდიტორის მოადგილის პოზიციას იკავებს, რომელმაც მიუხედავად იმისა, რომ დარგის განვითარებაზე პასუხისმგებელი პირველი პირი იყო, საკითხის შეფასებისგან თავი შეიკავა.

„ვერძო კომპანიებიდან არანაირი შეხება არ მაქვს და რამე ისეთს თუ ვიტყვი, რომ ვინმეს არ მოეწონოს, ეს იქნება სახელმწიფოს მაკონტროლებელი სტრუქტურიდან გარკვეული ზეწოლა. შეიძლება ადრე მეხებოდა ინფრასტრუქტურა, მაგრამ იგივენაირად, მე შეიძლება გუშინ მოჭადრაკე ვიყავი, მაგრამ სხვა პოსტიდან ყველაფერი სხვანაირად ფასდება“, — ამბობს ნოდარ ჯაფარიშვილი.

საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ყოფილ თავმჯდომარე გიორგი სეთურიძის პრობლემა თვალშისაცემად ეჩვენება, თუმცა, მსხვილი ელემენტური კომპანიების დომინირებას, ტენდერებში არათანაბარ კონკურენციას კატეგორიულად უარყოფს. ამბობს, რომ კომპანიები არ გამქრალან, ბევრი ქართული კომპანია ბოლო წლების მანძილზე განვითარდა, თუმცა მსხვილ ტენდერებში მათი სირთულის და სიდიდის გამო ვერ მონაწილეობენ.

„თუ სახელმწიფოს აქვს მილიარდი ლარის სახელმწიფო პროექტი სატენდეროდ, არ უნდა ჩანეროს მოთხოვნებში, რომ კომპანიას უნდა ჰქონდეს მინიმუმ მისი ნახევარი პროექტის განხორციელების გამოცდილება? არაკონკურენტულ გარემოს ამ სექტორში არ ვადასტურებ. ბევრი კომპანია მონაწილეობს სამხანებლო ტენდერებში და ვინც არ მიიღო მონაწილეობა, იმათ ვკითხოვ. დღევანდელი სატენდერო შემოთავაზებების სატენდერო ფასი ყველაზე დაბალია მეზობელ ქვეყნებთან შედარებით. ეს ნიშნავს, რომ ჩრდილოეთი ფაქტორები არის მინიმალური ან საერთოდ არ არის, ჩვენთან წარმატებულად დასრულებული პროექტები ზუსტად იგივე ხარისხით და საერთაშორისო ნორმატივებით სრულდება“, — აღნიშნავს სეთურიძე.

ოდა. ტრანსკონტინენტური საფარო-საქარავნო გზა, რომელიც „აბრეშუმის გზის“ სახელითაა ცნობილი, ისტორიულად ჩინეთში — სანძიანში იწყებოდა და ქალაქ დუნხუანიდან ორ განშტოებად მიემართებოდა დასავლეთისკენ. ორივე გზა შუა აზიაში, ქალაქ ყაშგარში იყრიდა თავს. აქედან კი გზის ერთი — სამხრეთი განშტოება, ჩრდილოეთის შუამდინარეთის ქვეყნების, მათ შორის, ბაბილონის გავლით ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროზე მდებარე ქალაქ ანტიოქიაში ჩადიოდა. გზის მეორე — ჩრდილოეთის განშტოება კი კასპიის ზღვის, კავკასიის ალბანეთისა (თანამედროვე აზერბაიჯანის) და საქართველოს (იმდროინდელი იბერიისა და კოლხეთის) გავლით ქალაქ ფაზისში (ფოთში), შემდეგ კი შავი ზღვით ევროპაში გადადიოდა. აბრეშუმის გზის მარშრუტში ჩართულობა ქვეყანაში გზებისა და ხელოვნური ნაგებობების განვითარებას მოითხოვდა. ჩვენს ქვეყანას გზებისა და ხელოვნური ნაგებობების მშენებლობის დიდი ისტორია რომ აქვს ამის დასტური დღემდე შემორჩენილი უძველესი თაღოვანი ხიდებია, ათეულობით საუკუნის შემდეგაც ამაყად რომ დგანან და მოქმედებენ.

საქართველოში საგზაო დარგის ინსტიტუციური განვითარების ქრონოლოგია შემდეგია. საქართველოში საგზაო ქსელის განვითარებაზე ზრუნავდნენ ვახტანგ გორგასალი, დავით აღმაშენებელი, თამარ მეფე და სხვა ქართველი მეფეები. თუმცა, საგზაო დარგის ინსტიტუციური განვითარების ოფიციალური სტატისტიკა მე-19 საუკუნიდან მოიპოვება.

1870-1917 წლებში ავტოსაქაპანო გზებს მეთვალყურეობას კავკასიის საგზაო ოლქი უწევდა.

1923 წლიდან გზების მოვლა-შენახვას, მშენებლობასა და ავტოტრანსპორტის საქმის წარმართვას სრ გზატკეცილების, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველო — „საქგზატრანსი“ აწარმოებდა. 1933 წლიდან ამავე დანიშნულებას ახორციელებდა სსრ ცენტრალურ კომიტეტთან ჩამოყალიბებული „უგზოობასთან ბრძოლის“ რესპუბლიკური შტაბი.

1936-1938 წლებში მოქმედებდა ორი საგზაო ორგანო „უშოსდორი“ (საკავშირო გზებისთ-

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის
პრეზიდიუმის, აკადემიკოს
როინი

დამად პატივცემილ ბატონო როინ!

მიიღეთ ჩემი გულწრფელი მოლოცვა 80 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.

თქვენ ცნობილი მეცნიერი ბრძანდებით, საქართველოს ისტორიისა და ქართული ისტორიოგრაფიის სფეროში თქვენმა ღრმა გამოკვლევებმა სამეცნიერო საზოგადოებაში მაღალი შეფასება დაიმსახურა.

ფართო შემოქმედებით მოღვაწეობას თქვენ წარმატებით უთავსებთ სამეცნიერო-საორგანიზაციო საქმიანობას საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტის პოსტზე. ასევე ეწეოდით საერთაშორისო სამეცნიერო თანამშრომლობის განვითარებისათვის. სიამოვნებით გავუსვამ ხაზს, რომ თქვენი ნაყოფიერი მოღვაწეობა მთელი რიგი სახელმწიფო და სამეცნიერო ჯილდოებითა და პრემიებით აღინიშნა.

ბატონო როინ, ამ საზეიმო დღეს გისურვებთ ჯანმრთელობას, ყველა სიკეთეს, შემდგომ შემოქმედებით წარმატებებს მეცნიერების საკეთილდღეოდ!

ღრმა პატივისცემით,

ზორის პატონი,

უკრაინის მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტი,
აკადემიკოსი

პატივცემილ ბატონო როინ!

მოსულა თქვენი ოთხმოცი წლისთავი. სულითა და გულით გილოცავთ!

რა არის ოთხმოცი წელი? — ჯერ კიდევ დრო იქნება ახალი ძიებებისათვის: იდეგარძელებ!

მგონი, გასსოვთ საქართველოს ისტორიისა და კულტურის საკითხებისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო კოლოკვიუმი პარიზში, იუნესკოში, 1998 წელს. თქვენ პირველი გამოსვლით, მერე ჩემი უფროსი გიორგი შარაშიძე. თქვენი საერთო საუბრის შემდეგ ბნმა გიორგიმ თქვენზე ბრძანა: ასეთი ნიჭიერი კაცი, შეიძლება იყოს საქართველოს პრეზიდენტი. ასე არ მოხდა, მაგრამ თქვენ ხართ საქართველოს აკადემიის გვირგვინი, ნაყოფიერი ისტორიკოსი და თქვენი სახელი დარჩება ისტორიაში.

დიდხანს იბედნიერეთ!

ღრმა პატივისცემით, თქვენი ძველი მეგობარი

ბერნარ უტიე,

აკადემიკოსი, საფრანგეთი

ნამდვილი სწავლულის იდეალი

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორ როინ მებრეშელს

დამად პატივცემილ ბატონო როინ!

მ. ლომონოსოვის სახელობის მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მრავალათასიანი კოლექტივის და პირადად ჩემი სახელით გულითადად გილოცავთ 80 წლის იუბილეს!

თქვენ მსოფლიო სახელის მქონე ცნობილი მეცნიერი-ისტორიკოსი, საქართველოს ისტორიის გამოჩენილი სპეციალისტი, მეცნიერების ნიჭიერი ორგანიზატორი, თავისი საქმის ოსტატი და უბრალოდ — შესანიშნავი, გულგრილი ადამიანი ბრძანდებით. ამ ღირსშესანიშნავ დღეს მინდა, გამოვხატო ჩემი ღრმა პატივისცემა, აღტაცება და მადლიერება თქვენი მრავალწლიანი კეთილშობილი ფასდაუდებელი მოღვაწეობისთვის, სულის სიძლიერისა და გულითადობისთვის.

ცხოვრებასა და პროფესიაში თქვენ წარმატებისკენ მიმავალი ყველაზე მარტივი გზა იპოვეთ — ყოველთვის უცვლელი სიყვარულითა და ერთგულებით ეკიდებით საყვარელ საქმეს. თქვენ განასახიერებთ ნამდვილი სწავლულის იდეალს, რომელმაც მთელი ცხოვრება მეცნიერების სამსახურსა და განათლებას მიუძღვნა.

ძალზე მოხარული ვარ, რომ მე და თქვენ მრავალი წლის განმავლობაში მხარდამხარ მოვდივართ და ჩვენს საერთო მისწრაფებებს, იდეებსა და ჩანაფიქრებს ხორცს ვასხამთ. ჩემთვის უდიდესი პატივია, ვიცოდეთ, რომ მეცნიერული ცოდნის შენარჩუნებისა და გამდიდრების ველზე ჩვენ კეთილ და საიმედო მეგობრებად ვრჩებით. ბატონო როინ, ამ საიუბილეო დღეს ნება მომეცით, გისურვოთ ჯანმრთელობა, ბედნიერება, კეთილდღეობა, სულის სიმხნევე და ყველა დასახული გეგმის განხორციელება მეცნიერების საკეთილდღეოდ!

ღრმა პატივისცემით,

ვიკტორ სალონიჩი,

მ. ლომონოსოვის სახელობის მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
რექტორი, აკადემიკოსი

„გრძელი სიტყვა მოკლე იმის...“

ძვირფასო როინ მებრეშელის წვლილი საქართველოს ისტორიის მიმართ, მათ შორის მისი წიგნი „მეფე თამარი“. აგრეთვე მისი თანადგომა ქართული ენციკლოპედიისა და საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მიმართ.

გულგრილად 80 წლისთავის იუბილეს და გუსურვებ მისი სხვა ჩანაფიქრების დაგვირგვინებას. მოგეხსენებათ, „გრძელი სიტყვა მოკლედ ითქმის“.

გულითადად,

ბასტონ ბუაჩიძე

მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის უცხოელი წევრი

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სახელით გულითადად გულგრილად სახელოვან მამულიშვილს, მეცნიერების თვალსაჩინო მოღვაწეს, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტს, აკადემიკოს როინ მებრეშელს 80 წლის იუბილეს და მეცნიერული, პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის 55 წლისთავს.

დიდი აკადემიკოს როინ მეტრეველის ღვაწლი ქართული ისტორიული მეცნიერების განვითარებაში.

ბატონი როინის, როგორც მეცნიერისა და მკვლევარის, მოღვაწეობა ჯერ კიდევ სტუდენტობის პერიოდში დაიწყო და დღემდე დიდი წარმატებით გრძელდება. 1965 წელს მან დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია თემაზე: „სახელმწიფოებრივი რეფორმები XII ს-ის პირველი მეოთხედის საქართველოში“. იმავე წლიდან იგი ლექციებს კითხულობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. აღნიშნულ პერიოდში სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობის პარალელურად აკადემიკოსი რ. მეტრეველი აქტიურ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ საქმიანობასაც ეწევა. 35 წლის ასაკში მან დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია „შინაკლასობრივი ბრძოლა შუა საუკუნეების საქართველოში“, რომელიც საქართველოს ისტორიის საკითხებზე მიძღვნილ ნაშრომთა შორის, ჭეშმარიტად ითვლება ერთ-ერთ საუკეთესოდ.

აკადემიკოსი რ. მეტრეველი წლების განმავლობაში ბრძანდებოდა ქართული ენციკლოპედიის მთავარი რედაქტორის მოადგილე, ა. პუშკინის სახელობის პედაგოგიური უნივერსიტეტისა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, ქართულ სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელი, ქართული ენციკლოპედიის მთავარი სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე. იყო ჟურნალ „მაცნეს“ ისტორიის სერიის რედაქტორი და თსუ-ის ისტორიის კათედრის გამგე. აღნიშნულ სამსახურებრივ თანამდებობაზე ყოფნისას მან სრულად გამოავლინა დიდი ორგანიზატორული ნიჭი და თანამედროვე ხედვები მნიშვნელოვანი მეცნიერული და პრაქტიკული საკითხების გადაწყვეტისადმი.

განსაკუთრებით ნაყოფიერი აღმოჩნდა აკადემიკოს როინ მეტრეველის მოღვაწეობა რექტორის თანამდებობაზე ივ. ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. ამ პერიოდში უნივერსიტეტში აღდგა სამედიცინო ფაკულტეტი, უნივერსიტეტი სრულად გადავიდა სწავლების სამსახურშიან სისტემაზე. შეიქმნა ათამდე სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორია და სამეცნიერო ცენტრი. ჩამოყალიბდა ახალი კათედრები, გაიზარდა საგარეო კავშირები უცხოეთის

დიდი
მისი
ღვაწდი

უნივერსიტეტებთან და სამეცნიერო ცენტრებთან. მისი თაოსნობით და ხელმძღვანელობით უნივერსიტეტის პირველი კორპუსის ეზოში აშენდა წმ. დავით აღმაშენებლის სახელობის ტაძარი, რომელიც სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია II-მ აკურთხა.

1993 წლიდან დღემდე აკადემიკოსი როინ მეტრეველი მოღვაწეობს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში, იკავებს რა ჯერ აკადემიკოს-მდივნის, ხოლო მოგვიანებით, ვიცე-პრეზიდენტის პოზიციას.

აკადემიკოს როინ მეტრეველის სამეცნიერო მოღვაწეობა ფართოდაა ცნობილი და აღიარებული არა მარტო ქართველი, არამედ უცხოელი მეცნიერების მიერაც. მას გამოქვეყნებული აქვს 300-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომი, რომელთა შორის აღსანიშნავია „დეკლასირებული ელემენტები შუა საუკუნეების საქართველოში, გლახაკები“, „დავით IV აღმაშენებელი“, „მეფე თამარი“. მისი რედაქტორობით გამოცემული მრავალი სამეცნიერო კრებული და მონოგრაფია.

ფასდაუდებელია აკად. როინ მეტრეველის ღვაწლი ახალგაზრდა მეცნიერთა გაზრდის საქმეშიც. აზიარებს რა მათ ქართული ისტორიული მეცნიერების საფუძვლებს, ბატონი როინი დამწყებ მეცნიერებს კვლევებისადმი ახლებურ მიდგომებს, თითოეული საკითხის სიღრმისეულ გააზრებას ასწავლის.

აკადემიკოსი როინ მეტრეველი გახლავთ ევრაზიის უნივერსიტეტების გენერალური ასამბლეის მთავარი კომიტეტის და კალიფორნიის (აშშ) ხელოვნების, მეცნიერებისა და განათლების საერთაშორისო აკადემიის წევრი.

მეცნიერებისა და უმაღლესი განათლების სფეროში განუღივლი ხანგრძლივი და ნაყოფიერი საქმიანობისათვის აკადემიკოსი როინ მეტრეველი დაჯილდოებულია ღირსების ორდენით, საქართველოს საპატრიარქოს ოქროს ჯვრით, ფრიტიოფ ნანსენის საპატიო მედლითა და სხვა მრავალი პრემიითა თუ სიგელით. ბატონი როინ მეტრეველი გახლავთ თბილისისა და ქუთაისის საპატიო მოქალაქე.

ყოველივე აღნიშნული მეტად მწირი ჩამონათვალია იმ სამეცნიერო, საგანმანათლებლო თუ საზოგადოებრივი საქმიანობისა, რომელსაც ეწეოდა და დღესაც დიდი ენთუზიაზმითა და ახალგაზრდული შემართებით ეწევა ბატონი როინი. მისი სახელი დამსახურებულად იკავებს საპატიო ადგილს გამოჩენილ ქართველ მეცნიერთა შორის.

კიდევ ერთხელ გულგრილად ამ ღირსშესანიშნავ თარიღს აკადემიკოს როინ მეტრეველს, გუსურვებთ ჯანმრთელობას, დღეგრძელობასა და შემოქმედებით წარმატებას ჩვენი ქვეყნისა და ქართული მეცნიერების საკეთილდღეოდ.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის
მეცნიერებათა აკადემია

ბატონო როინ!

საქართველოს იურიდიულ მეცნიერებათა აკადემიის მთელი შემადგენლობა გილოცავთ დაბადებიდან 80 და პრაქტიკული სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობის 60 წლის იუბილეს.

გისურვებთ ჯანმრთელობას, ხანგრძლივ სიცოცხლეს და თქვენი ჩვეული მეცნიერული შემართებით ახალ-ახალი წარმატების მოპოვებას

ჩვენი ქვეყნისა და ერის წარსული დიდების ისტორიის მეცნიერულ კვლევა-ძიებასა და პრაქტიკულ საქმიანობაში.

პატივისცემით

შოთა ფაფიაშვილი,

აკადემიის პრეზიდენტი, იურიდიულ მეცნიერებათა
დოქტორი, იუსტიციის სახელმწიფო მრჩეველი,
პროფესორი.

საამაყო მამულიშვილი

სამხარტოველოს კულტურის ფონდი და მისი პრეზიდენტი ვულოცავთ ფონდის ერთ-ერთ დამფუძნებელს, საამაყო მამულიშვილსა და დიდ მეცნიერს, საქართველოს ეროვნული აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტს, ბატონ როინ მეტრეველს დაბადების დღეს, ვუსურვებთ ჯანმრთელობას, დიდხანს სიცოცხლეს ქართველი ერის საკეთილდღეოდ.

დიდი პატივისცემით,

თაბაზ შილაკაძე,

საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარე

გამონაკლისი პიროვნება, როგორც...

ბატონ როინ მეტრეველის ბიოგრაფია მდიდარია და მრავალნაწილოვანი. მათ შორის ცალკე აღნიშვნის ღირსია მისი მოღვაწეობა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის თანამდებობაზე 1991-2004 წლებში.

უმძიმეს პერიოდში მოუწია ბატონ როინს ამ ტვირთის ზიდვა. ივანე ჯავახიშვილის მიერ ქართული უნივერსიტეტის დაარსება ხომ ყველაზე სასუკვარი მოვლენა იყო მე-20 საუკუნის საქართველოს ისტორიაში, ამიტომ, ამ უმძიმეს პერიოდში მთელი საქართველო იმედის თვალით შესცქეროდა ეროვნულ უნივერსიტეტს, შვებას მისგან მოელოდა. ჯერ ერთი, საზოგადოებაში არსებობდა დიდი განხეთქილება, რომელიც, ბუნებრივია, უნივერსიტეტსაც შეეხო. აქ თანამშრომელთა, აგრეთვე, სტუდენტების დიდი ნაწილი დაყოფილი იყო ე.წ. „ზვიადისტებად“ და „დანარჩენებად“, რაც უნივერსიტეტის გაძლოლას საგრძნობლად ამძიმებდა.

ბატონი როინის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მთელი რიგი დიპლომატიური ნაბიჯებით შეძლო ამ დაპირისპირებული ძალების განვითარება და სრული თანხმობის დამყარება. დიდ სამეცნიერო საბჭოს გაამახვილებინა ყურადღება იმაზე, რომ უნივერსიტეტი უნდა იყოს აპოლიტური ორგანიზაცია. აიკრძალა ცალკეული პარტიების „თარეში“ უნივერსიტეტის აუდიტორიებში, ჩაატარა არჩევნები, განახლდა რექტორატი, ფაკულტეტების დეკანების კორპუსი, ყველა თანამდებობის პირს მკვეთრად განესაზღვრა მისი უფლება-მოვალეობანი, რომელთა შესრულებას მკაცრად აკონტროლებდა სამეცნიერო საბჭოს მეშვეობით. ეს უკანასკნელი მართავდა უნივერსიტეტს, რომელიც სისტემატურად ეკრიბებოდა თვეში ერთხელ, ხოლო საბჭოს სხდომებს შორის საქმიანობას უძღვებოდა გაფართოებული რექტორატი. მართვის ამ დემოკრატიულმა მეთოდებმა დიდი ნდობით აღჭურვა უნივერსიტეტის მთელი კოლექტივი და ურთიერთდაპირისპირებულობამ ადგილი დაუთმო ურთიერთგაგებასა და ურთიერთპატივისცემას.

ბატონი როინი განსაკუთრებულ მზრუნველობას იჩენდა თანამშრომლების და სტუდენტების მიმართ, ჭირში თუ ლხინში გვერდით ედგა მათ, მატერიალურად ეხმარებოდა გაჭირვებულ ოჯახებს. ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ ქვეყანაში ფეხმოკიდებულმა კორუფციამ უნივერსიტეტი ვერ ჩაითრია ჭაობში. მიუხედავად იმისა, რომ ნაციონალური მოძრაობა ქმნიდა იმის ილუზიას, რომ თითქოს უნივერსიტეტში ირღვეოდა კანონები და ფეხი მოიკიდა კორუფციამ. რაოდენ სასაცილოა ამის თქმა, როცა 2004 წლამდე საქართველოს არც კი ჰქონდა უმაღლესი განათლების კანონი. უნივერსიტეტის და მისი რექტორის საამაყოდ უნდა ითქვას, რომ მან არანაირი სიბინძურე არ გაიკარა. უმძიმეს დროსაც კი, როცა იყო უსინათლობა, სიცოცხლე აუდიტორიებში, უნივერსიტეტში ლექცია არ გაცდენილა.

ბატონ როინის რექტორობის პერიოდში სახელმწიფო უნივერსიტეტებს დროებითმა ხელისუფლებამ მიაჩნია რეალური ავტონომიურობა, რამაც სასწავლებლების ხელმძღვანელობას და პროფესორ-მასწავლებელთა კოლექტივს ფართო გასაქანი მისცა გონივრუ-

ლი გარდაქმნების ჩასატარებლად. 1994 წლის 24 აპრილს ბატონი როინის თაოსნობით უნივერსიტეტის სამეცნიერო საბჭომ მიიღო ისტორიული დოკუმენტი — „საქართველოს საუნივერსიტეტო განათლების კონცეფცია“, რომელიც გულმოდგინედ იქნა მომზადებული უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობის მიერ, საერთაშორისო ექსპერტების მონაწილეობით. „კონცეფციამ“ განსაზღვრა უნივერსიტეტის სტრუქტურა, დანიშნულება, მიზნები და მათი განხორციელების გზები. უნივერსიტეტში პირველად, ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებს შორის, რუსეთის ჩათვლით, შემოღებულ იქნა მრავალსაფეხურიანი (ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა, ასპირანტურა) სწავლების ფორმები, განისაზღვრა თითოეული საფეხურის ამოცანები და სასწავლო გეგმები. ივ.ჯავახიშვილის უნივერსიტეტი გახდა ჭაშმარიტად ევროპული ყაიდისა, რომელშიც თანაბარ დონეზე იმდროინდელი როგორც ჰუმანიტარული, ასევე საბუნებისმეტყველო და სამათემატიკო განათლება. აღდგა სამედიცინო ფაკულტეტი. საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტებზე დაიგეგმა ჰუმანიტარული დისციპლინების სწავლება გარკვეული დოზით და, პირიქით, ჰუმანიტარულ ფაკულტეტებზე საბუნებისმეტყველო დისციპლინების სწავლება, და ეს ყველაფერი განხორციელდა კიდევ. მაგისტრატურის შემოღებამ განაპირობა ის, რომ უნივერსიტეტმა არა მარტო შეინარჩუნა ადრინდელ (საბჭოურ) წლებში მიღწეული დონე, არამედ შეძლო განვითარებინა კიდევ მეცნიერება და ღირსეულად ჩამდგარიყო მსოფლიოს მოწინავე უნივერსიტეტების ოჯახში. 2004 წლის „რეფორმის“ წინ უნივერსიტეტის თანამშრომლებს ჰქონდათ მოგებული უცხოური გრანტები 2 მილიონ დოლარზე მეტი ოდენობით.

რომ არ მომხდარიყო ივ.ჯავახიშვილის უნივერსიტეტის არასიმეტრიული განვითარება სხვა სახელმწიფო უნივერსიტეტებთან მიმართებაში, ბატონმა როინმა, ისარგებლა რა მინიჭებული ავტონომიურობის პრინციპებით, დააარსა უნივერსიტეტების რექტორთა საბჭო, რომელიც სისტემატურად განიხილავდა საუნივერსიტეტო მოძრაობის შემდგომ მიმართულებებსა და განვითარების გზებს. ამის საფუძველზე ყველა უნივერსიტეტს შეექმნა თანაბარი პირობები განვითარებისათვის.

ბატონი როინი ყველაზე მეტხანს ედგა უნივერსიტეტს სათავეში და, როგორც ეტყობა, ყველაზე მეტიც გააკეთა. ამ პერიოდში უფრო მეტად გამოჩნდა და გაიზარდა მისი დიდი ორგანიზატორული ნიჭი. დღეს ბატონი როინი 80 წლისაა. უნივერსიტეტის პერიოდი მისი მოღვაწეობის მხოლოდ ერთი, მნიშვნელოვანი მხარეა. მან უკვე შეასრულა რამდენიმე დიდი ადამიანის საქმე. ასაკის მიუხედავად, იგი არის საკმაოდ მხნედ, საღად და შემართებით განაგრძობს ნაყოფიერ სამეცნიერო და პედაგოგიურ საქმიანობას. მის თანამედროვეთა აზრით დღეს ბატონი როინი არის ის გამოჩენილი პიროვნება, რომელსაც ძალუძს ფეხზე დააყენოს განათლების და მეცნიერების ურთულესი საქმე ჩვენს ქვეყანაში.

ანზორ ხელაშვილი,

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი

პრეზიდენტის გადაწყველება, თუმცა საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამაში ჩართული კლინიკებისთვის შესაძლოა, ტარიფები შეიცვალოს

ჯანდაცვის სფეროს წარმომადგენლებსა და პრემიერ-მინისტრის შორის გამართული შეხვედრა კონკრეტული შედეგით დასრულდა. კერძოდ, როგორც მედიკოსებმა განაცხადეს, ხვალიდან ჯანდაცვის სამინისტროში შეიქმნება სამუშაო ჯგუფი, რომელიც დაკომპლექტდება ჯანდაცვის სამინისტროსა და კლინიკების ფინანსისტებით. ჯგუფში ასევე შევლენ პროფესიული გაერთიანებების წევრები.

ჯანდაცვის სფეროს წარმომადგენლების თქმით, მთავრობის 520-ე დადგენილება, რომელიც საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამაში ჩართული კლინიკებისთვის ტარიფის გათანაბრებას ეხება, არ გადავადდება, თუმცა ზემოაღნიშნული ჯგუფი ტარიფების შეცვლაზე იმუშავებს. როგორც „ვექსის“ კლინიკების ქსელის დირექტორმა გიორგი მინდიაშვილმა აღნიშნა, შეთანხმება შედგა და ხვალიდან სამინისტროში შეიქმნება სამუშაო ჯგუფი.

„გვიქრობ, რომ შექმნილი სიტუაციაში ეს კონსტრუქციული და გონივრული გამოსავალია“, — განაცხადა გიორგი მინდიაშვილმა.

როგორც კლინიკა „ლია გულის“ აღმასრულებელმა დირექტორმა დავით მიქელთაძემ აღნიშნა, პრემიერთან შეხვედრა კონსტრუქციულ რეჟიმში წარიმართა.

„პრემიერმა ძალიან ყურადღებით მოგვისმინა და საკითხი გადაიხედება. გადადება არ ხერხდება ამ ეტაპზე, მაგრამ როგორმე რაღაც კონსენსუსამდე უნდა მივიდეთ, რათა არ დაზარალებდნენ პაციენტები. მიღებულია გადაწყვეტილება, ჩვენი ფინანსისტები და ჯანდაცვის სამინისტროს ფინანსისტები ერთად გაივლიან ამ ტარიფებს. თუ სადმე რამე პრობლემაა, შევცდებით, აღმოიფხვრას“, — განაცხადა დავით მიქელთაძემ.

როგორც ანგელოზოვთა და სისხლძარღვთა ქირურგთა ასოციაციის პრეზიდენტი ზაზა ლაზარაშვილი აცხადებს, გადავადდებაზე იყო უარყოფითი დამოკიდებულება, რადგან პროგრამა უნდა განვითარდეს.

„პრემიერი დაგვირბა, რომ უმოკლეს

ვადაში, რამდენიმე დღეში პრინციპულ საკითხს განიხილავს. ასევე, დავალება მიეცა ჯანდაცვის მინისტრს, უმოკლეს ვადებში გასწორდეს უზუსტობები და შეცდომები, რაც არის ტარიფებში. ითქვა, რომ შეცდომები უნდა გასწორდეს და ლოგიკური ტარიფები შემუშავდეს“, — განაცხადა ზაზა ლაზარაშვილმა.

საქართველოს კარდიოლოგთა საზოგადოების პრეზიდენტის ალექსანდრე ალადაშვილის განცხადებით, „კონფლიქტების დარეგულირების საქმეში პრემიერ-მინისტრმა გამოაჩინა დიდი ტალანტი“.

„შეთანხმებით, რომ უნდა დავიწყოთ აქტიური თანამშრომლობა, შეიქმნას სამუშაო ჯგუფი, რომელშიც შევლენ სამინისტროს თანამშრომლები, ასევე პროფესიული გაერთიანებების, საზოგადოებების წარმომადგენლები და საჭიროა სტანდარტების შემუშავება“, — განაცხადა ალექსანდრე ალადაშვილმა.

„პინეო სამედიცინო ეკოსისტემის“ ხელმძღვანელმა ზაზა სინაურიძემ აღნიშნა, პრემიერ-მინისტრთან შეხვედრა იყო საკმაოდ კონსტრუქციული და საინტერესო.

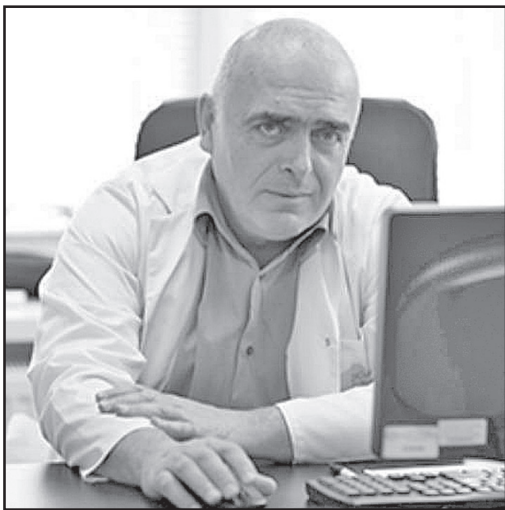
„აღმოჩნდა, რომ დადგენილების ექვსი თვით გადადება არ განიხილება, მაგრამ იქ არის რაღაც ინსტრუმენტები, რომლებიც შეიძლება, გამოყენებული იქნას, არა ექვს თვეზე, არამედ სამ თვეზე. აი, ამის პასუხს ველოდებით ჩვენ ორ-სამ დღეში. საუბარია ასევე, რა პრინციპით უნდა დაგინდეს ტარიფი. პაერიდან ხომ არ შეიძლება ავიღოთ ციფრები. ჯერ მოხდება ტარიფების დათვლა და რამდენად დაკორექტირდება, ამას დრო გვაჩვენებს. ეს არის ძალიან მნიშვნელოვანი, რომ იქნება ორმხრივი მუშაობა და არ იქნება მხოლოდ ჯანდაცვის სამინისტრო წარმოდგენილი“, — განაცხადა ალექსანდრე ალადაშვილმა.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საყოველთაო ჯანდაცვის რეფორმის პრინციპებს სჭირდება განვითარება, რომლის მთავარი ამოცანაა, მოქალაქე, პროგრამის ეფექტურობა და დარგზე ზრუნვა იქნება.

ექიმ ვაჟა გაფრინდაშვილის ოჯახი გააპროს უმაღლესი კომისიის ჩართვას ითხოვს

ცხინვალის რეჟიმის მიერ ექიმ ვაჟა გაფრინდაშვილის დაკავებიდან ზუსტად ერთი თვე გავიდა. ოჯახის წევრებმა რამდენიმე მოთხოვნა გააუღერეს. ექიმის მეუღლე და შვილები ითხოვენ, რომ ჟენევის მოლაპარაკებების ფორმატი მაქსიმალურად გამოიყენონ ვაჟა გაფრინდაშვილის გასათავისუფლებლად. ასევე, ყველა მხარესთან მოლაპარაკებებში ჩაერთოს გაეროს ადამიანის უფლებათა დაცვის უმაღლესი კომისიარი.

გაფრინდაშვილის ოჯახი ხელისუფლებას მეტი ქმედითი ნაბიჯების გადადგმისა და უწყებათაშორისი საგანგებო საკოორდინაციო კომისიის შექმნისკენ მოუწოდებს. ვაჟა გაფრინდაშვილის ოჯახი ჟენევის მოლაპარაკებებში მონაწილე პირებს სთხოვს, გამოიყენონ ყველა ბერკეტი, რათა მოხდეს შეთანხმება და ექიმი დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს. მათივე ინფორმაციით, ხვალ ჟენევაში შეხვედრის პარალელურად ვაჟა გაფრინდაშვილის მხარდამჭერი აქცია გაიმართება.

რა უნდათ ფრანგულ სომალდებს შავ ზღვაში?

ნატო რუსეთს კატათაგოვანას ეთამაშება

სტაბილუმი გადმოცემულია საფრანგეთის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის გემის, კორვეტ „Commandant Birot“-ის პატრულირება შავ ზღვაში, ქერჩის სრუტესთან ახლოს, ბათუმის ნავსადგურში შესვლა და ქართველ მეზღვაურებთან სამხედრო

სწავლების ჩატარება. მასში განხილულია აგრეთვე შავი ზღვის გეოპოლიტიკური მნიშვნელობა, რუსეთის, თურქეთისა და ნატოს ინტერესები. გათვალისწინებულია პუბლიკაციის მცირე შემოკლებით:

„საპატიო ბანგაში!“, – ჰორიზონტზე რუსული თვითმფრინავი-ამფიბია B-12 გამოჩნდა და მცირე სიმაღლეზე ნელ-ნელა პატარა ფრანგულ კორვეტ „Commandant Birot“-ს უახლოვდება. „პირდაპირ ჩვენს მოფრინავს“, – ამბობს კაპიტან-ლეიტენანტი უგო, რომელიც ხელით იჩრდილავს ნოემბრის მკრთალი მზის სხივებს. მეზღვაურები გემბანზე გამოეფინნენ და „ლიპიან“ ამბიფიას ფოტოსურათებს უღებენ. თვითმფრინავმა კორვეტს ასიოდე მეტრის სიშორით ჩაუფრინა...

ფრანგული გემი შავ ზღვაში პატრულირებს ენვეა და სიტუაციას თვალს ადევნებს, – ამბობს კაპიტანი მაქსიმ ლერუა, სომალდის მეთაური, რომელსაც „ფრანს-პრესის“ ჟურნალისტიც იმყოფება. მან გემზე ასვლა გასულ კვირას მოახერხა, ბათუმსა და ოდესას შორის გაჩერებაზე, ნატოს ლონდონის სამიტამდე რამდენიმე დღით ადრე. საფრანგეთის მტკიცებით, პარიზი ისწრაფვის, რომ შავი ზღვის აკვატორიაში ზღვაოსნობის თავისუფლება დაიცვას, ანუ იქ, იმ ადგილში, სადაც რუსეთის ყოფნა მწვავედ იგრძნობა.

პოლიტიკური დაპირისპირების სივრცე

შავი ზღვა, რომლიდანაც ერთადერთი გასასვლელი სამხრეთით ბოსფორის სრუტეა (მას თურქეთი აკონტროლებს) და ჩრდილოეთით – ქერჩის სრუტე (რომელიც დე ფაქტოდ რუსეთის კონტროლქვეშაა), რუსეთისა და ნატოს გავლენის გეოპოლიტიკურ გზაჯვარედინს წარმოადგენს, თანაც იმ ფონზე, როცა მოსკოვისა და ანკარას ერთმანეთთან დაახლოების პროცესი მიმდინარეობს და რუსეთ-უკრაინას ერთმანეთთან ყირიმის გამო კონფრონტაცია აქვთ.

„რუსეთი შავ ზღვას ერთგვარ ბასტიონად თვლის, – ამბობს იგორ დელანოე, ფრანგულ-რუსული კვლევითი ცენტრის თანამშრომელი, – **იმავდროულად შავი**

ზღვის აკვატორია მოსკოვ-ნატოს გეოპოლიტიკური დაპირისპირების სივრცესაც წარმოადგენს. შავიზღვისპირა ექვსი ქვეყნიდან სამი უკვე ნატოს წევრია (თურქეთი, ბულგარეთი, რუმინეთი), ხოლო ორს ალიანსში გაწევრიანება სურს (საქართველოს და უკრაინას). XIX-XX საუკუნეებში შავი ზღვა ორი სახელმწიფოს (ჯერ ოსმალეთის და რუსეთის იმპერიების, შემდეგ კი თურქეთისა და სსრ კავშირის) გავლენის სფეროში იმყოფებოდა და მიუხედავად იმისა, რომ XXI ასწლეულში სიტუაცია მნიშვნელოვნად შეიცვალა – რუსეთის მოკავშირეები თითქმის აღარ ჰყავს, ნატოს წევრები და პრონატოური ქვეყნები კი მომრავლდნენ – „რუსეთმა ამჟამად შავი ზღვის აკვატორიის კონტროლი აშკარად დაიბრუნა, კერძოდ, ყირიმის ანექსიის შედეგად 2014 წელს“, – ხაზს უსვამს ექსპერტი.

„ყირიმის ნახევარკუნძული იმ სახმელეთო „ავიამზიდად“ შეიძლება წარმოვიდგინოთ, რომლის მეშვეობითაც რუსეთს მთელი საზღვაო ზონის გავლენა-კონტროლება შეუძლია“, – ამბობს დიპლომატიური წყარო, რომელიც მიუთითებს ყირიმში სევასტოპოლის (რუსეთის ქალაქი XVIII საუკუნიდან) ირგვლივ მდებარე ტერიტორიის უკიდურეს მონიტორინგზე: სანაპირო საარტილერიო და სარაკეტო-საზენიტო ბატარეებზე, ანტირაკეტული თავდაცვის საშუალებებზე... „რუსები შავ ზღვაში თავს უშიშრად და მტკიცედ გრძნობენ“, – ამიტებს იგორ დელანოე. მისი თქმით, რუსეთი თავის სასარგებლოდ აქტიურად იყენებს ბოსფორ-დარდანელის სრუტეებსაც, სირიის სამხედრო თეატრში მონაწილეობასთან დაკავშირებით.

„მივიტყოთ რუსები და პნასოთ, რას ბააქთიუან“

თვითმფრინავ-ამფიბიის „ვიზიტის“ შემდეგ რამდენიმე საათში კორვეტ „Commandant Birot“-ს ახალი სტუმარი ენ-

ვია – ჰორიზონტზე რუსული საზღვაო გამანადგურებელი „სუ-33“ გამოჩნდა. როგორც მოგვიანებით სომალდის ზემდეგი ჯერემი კამიუ აღნიშნავდა, „რუსული თვითმფრინავის ერთ-ერთი რადარი ჩვენმა ოპერაციულმა ცენტრმა, შეიძლება ითქვას, „ხელში ჩაიგდო“, ანუ მოხდა ის, რაც გვსურდა: ჩვენი მიზანი ხომ ისაა, რომ რაც შეიძლება მეტი რუსი მივიტყუოთ და მონაცემების მაქსიმუმი შეგვირბოთ მათ ტექნიკაზე – რადარებზე, მონაცემილობებზე, ამომცნობ სიგნალებზე და ა.შ. „მოკლედ, კატათაგოვანას ვეთამაშებით“, – ილიმება კაპიტანი მაქსიმ ლერუა.

ფრანგული კორვეტი ბათუმში შესვლის წინაც რუსულმა Cy-24-მა და Cy-30M-მა რამდენჯერმე მოინახულეს. ყველა მონაცემი შეგროვდა და პარიზში იქნა გადაგზავნილი, ინფორმაციის მთავარ ბაზაში. მონაცემებს შემდეგ ფრანგი სამხედრო სპეციალისტები გააანალიზებენ და დაადგენენ, თუ როგორი რეაქცია აქვს რუსეთს. „ჩვენ ვამჩნევთ, რომ რუსეთს მეტი აგრესიულობა დასჩემდა. მოსკოვს ძალის ჩვენების სურვილი გაუჩნდა“, – ამბობს ფრანგი ადმირალი, ანონიმურობის პრინციპის დაცვით, – „როგორც კი შავ ზღვაში ნატოს სომალდი გამოჩნდება, რუსეთი მას ყველაწიარ საშუალებით თვალს ადევნებს“.

„ჩვენი კორვეტი ყირიმის ნაპირებთან არამარტო სადაზვერვო ხასიათის მონაცემებს აგროვებს, – ამბობს ლეიტენანტი გოტიე თავდაცვის სამინისტროდან, – **არამედ სამხედრო დიპლომატიის ერთგვარი ინსტრუმენტიც გახლავთ**: საფრანგეთის ეროვნული სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სომალდის ყოფნა შავ ზღვაში იმის საშუალებასაც იძლევა, რომ მოკავშირე ქვეყნების ფლოტებთან მჭიდრო და რეგულარული ურთიერთობაც გვქონდეს“, ანუ ნატოს სხვა სომალდებთან.

რასაკვირველია, ეს ყველაფერი მოსკოვის გაღიზიანებას იწვევს. მით უმეტეს, რომ ბათუმში ყოფნისას ფრანგული გემი ჯერ საქართველოს პრეზიდენტმა სალომე ზურაბიშვილმა მოინახუ-

ლა, შემდეგ კი კორვეტი ზღვაში ერთობლივი სწავლების მიზნით ქართველი მეზღვაურების სანაპირო დაცვის კატერთან ერთად გავიდა. „ქართველები რეალურად ისწრაფვიან, რომ ნატოს სტანდარტებს გაუსწორდნენ და მათ ეს კარგად გამოხდით“, – ამბობს კაპიტანი მაქსიმ ლერუა. ანალოგიური სწავლებები იქნება უკრაინისა და რუმინეთის ფლოტის სომალდებთანაც.

თურქეთის ბავლენა

შავი ზღვის რეგიონზე, რუსეთ-ნატოსა და რუსეთ-უკრაინის მეტოქეობის გარდა, თავის გავლენას ახდენს ანკარისა და მოსკოვის ერთმანეთთან დაახლოება... „მართალია, თურქეთი ნატოს წევრია, მაგრამ რუსეთს ზედმეტად უახლოვდება. ინტეგრაციის პროცესი 2016 წლიდან დაჩქარდა“, – ამბობს იგორ დელანოე და განმარტავს, რომ ანკარა და მოსკოვი ერთმანეთთან თანამშრომლობენ სტრატეგიულ სფეროებში. ვთქვათ, სირიის საკითხში, რომ არაფერი ვთქვათ ეკონომიკური ურთიერთობების მაღალ დონეზე.

რაც შეეხება კორვეტს, კაპიტანი თვლის, რომ „ოპერატიული თვალსაზრისით თურქებთან პრობლემები არ გვაქვს. ხელს არ გვიშლის ის ფაქტიც, რომ რეჟიმერდოლანსა და ემანუელ მაკრონს შორის გარკვეული დიპლომატიური დაძაბულობა არსებობს“. როგორც ცნობილია, ელისეის სასახლეში თვლიან, რომ თურქეთი მხარს არ უჭერს ნატოს სხვა ქვეყნების „ჩარევას შავ ზღვაში“ უკრაინის კრიზისის გამო.

„განგაში დასრულებულია“ – ისმის ბრძანება, მიუხედავად იმისა, რომ ცაში მფრინავი ობიექტი მოჩანს. საზენიტო ტყვიამფრქვევისა და 20-მილიმეტრიანი ქვემეხის ლულა დაბლა ეშვება. მეზღვაურები ზემოთ იხედებიან, სადაც ვერტმფრენის გრუხუნის ისმის. „თურქეთისაა“, – ამბობს ზემდეგი, რომელიც კომპიუტერის ეკრანზე ამომცნობ ნიშნებს ამოწმებს. ოპერაციული ცენტრიდან დადასტურებაა: ვერტმფრენი თურქული ფრეგატის გემბანიდან აფრინდა ფრანგული კორვეტის შემოწმების მიზნით და იმის საჩვენებლად, რომ შავ ზღვაში რუსების გარდა, თურქებიც იმყოფებიან.

სიმონ კილაძე

ჩვენ მტრები და მეგობრები არ გყავს

ნატო რუსეთს მტრად არ განიხილავს და სამყაროს მტრებად და მეგობრებად არ ყოფს, – ამის შესახებ „ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის გენერალურმა მდივანმა იენს სტოლტენბერგმა განაცხადა.

„ჩვენ მტრების სიას საერთოდ არ ვადგენთ. არ განვიხილავთ რუსეთს მტრად, მაგრამ ვხედავთ, რომ თავდაჯერებულმა რუსეთმა მეზობელი ქვეყნის, უკრაინის წინააღმდეგ სამხედრო ძალა გამოიყენა“, – აღნიშნა სტოლტენბერგმა. რამდენიმე დღის წინათ საფრანგეთის პრეზიდენტმა ემანუელ მაკრონმა განაცხადა, რომ ნატოს საერთო მტერი არა რუსეთი ან ჩინეთი, არამედ ტერორიზმია. ამის შემ-

დეგ სტოლტენბერგმა განაცხადა, რომ ნატო-რუსეთის ურთიერთობები უკეთესობისკენ უნდა შეიცვალოს, ვინაიდან რუსეთი არის და დარჩება ნატოს უმსხვილეს მეზობლად.

პუტინისა და ზელენსკის პირველი შეხვედრა

პარიზში, ელისეის სასახლეში, რუსეთისა და უკრაინის პრეზიდენტები ერთმანეთს პირისპირ შეხვდებიან. აუდიენცია ნორმანდიული ოთხეულის ლიდერების შეხვედრის შემდეგ გაიმართება. ეს პუტინისა და ზელენსკის პირველი შეხვედრა იქნება. სამწლიანი პაუზის შემდეგ პირველად გუშინ საფრანგეთში ნორ-

მანდიული ოთხეულის სამიტი გაიხსნა. სამიტიში მონაწილეობენ გერმანიის კანცლერი ანგელა მერკელი, საფრანგეთის პრეზიდენტი ემანუელ მაკრონი, უკრაინის პრეზიდენტი ვლადიმერ ზელენსკი და რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინი.

ყველაზე ახალგაზრდა პრაიმერ-მინისტრი მსოფლიოში

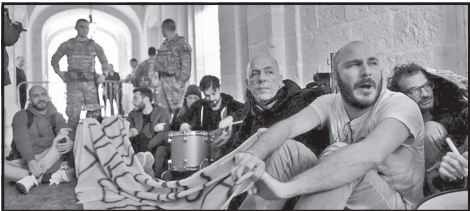
34 წლის სანა მარინი მსოფლიოს ყველაზე ახალგაზრდა პრემიერ-მინისტრი გახდება, რომელიც ფინეთის კოალიციურ მთავრობას უხელმძღვანელებს. ტრანსპორტის მინისტრი მისმა სოციალ-დემოკრატიულმა პარტიამ მთავრობის ხელმძღვანელად აირჩია, რათა მან პრემიერ-მინისტრ ანტი რინეს გადადგომის შემდეგ, ქვეყანას უხელმძღვანელოს. ის თანამდებობას ამ კვირაში დაიკავებს.

სანა მარინი მემარცხენე-ცენტრისტულ კოალიციას უხელმძღვანელებს, რომელშიც ხუთი პარტიაა წარმოდგენილი და ხუთივე პარტიის ლიდერი ქალია.

აქტივისტები პრაიმირის ოფისში შეიჭრნენ

მაღალბინი საპროტესტო აქციის მონაწილეები პრემიერ-მინისტრის ოფისში შეიჭრნენ. ისინი ჯოზეფ მუსკატის გადადგომას ითხოვეს. აქტივისტებმა შენობის შესასვლელი დაბლოკეს. გავრცელებული ინფორმაციით, ამ დროს პრემიერი შენობაში არ იმყოფებოდა.

აქციის მონაწილეები ჯოზეფ მუსკატის გადადგომას ჟურნალისტ დაფნა კარუანა გალიციას მკვლელობის საქმის გამო ითხოვეს. სამთავრობო გუნდის წევრები 2017 წელს მოკლული ჟურნალისტის მკვლელობის საქმეში ფიგურირებენ. ჟურნალისტი დაფნა კარუანა გალიცია 2017 წელს საკუთარ ავტომობილში ააფეთქეს. ჟურნალისტი მთავრობის წევრების კორუფციულ საქმიანობას იძიებდა.

პრაიმირმა 2700 საშობაო ბარათს მოაწერა ხელი

მსტონეთის პრეზიდენტმა კერსტი კალიულაიდმა 2700 საშობაო ბარათს მოაწერა ხელი. „საშობაო ბარათების იდეა ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესებაა. აქ თქვენ იპოვით გზებს, როგორ მიიღოთ ყოველდღიურად უფრო მეტად ეკოლოგიური გადაწყვეტილებები“, — განაცხადა ესტონეთის პრეზიდენტმა.

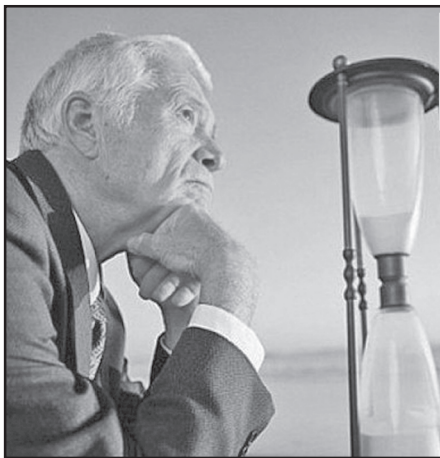
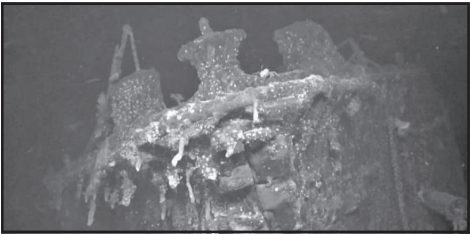
საშობაო ბარათები გადამუშავებული ქაღალდით მზადდება. ესტონეთის პრეზიდენტის თქმით, საშობაო ბარათებს ყოველწლიურად ამზადებენ და ამისთვის ესტონელ ხელოვანებთან ერთად მუშაობენ.

აღმოაჩინეს 105 წლის წინ ჩაძირული სომალელი

ფოლკლენდის კუნძულებთან პირველი მსოფლიო ომის პერიოდში, 105 წლის წინ ბრიტანული საზღვაო ძალების მიერ ჩაძირული გერმანული ძირითადი საბრძოლო კრეისერი „შარნჰოლტი“ აღმოაჩინეს. სომალელი 1914 წლის 8 დეკემბერს ჩაძირა მაშინ, როდესაც ბორტზე ეკიპაჟის 800-ზე მეტი ადამიანი იმყოფებოდა ვიცე-ადმირალ ფონ შპისტან ერთად.

ჩაძირული გემის აღმოჩენა შეძლო სპეციალურმა ჯგუფმა. მათი თქმით, ისინი წყლის ქვეშ ჩრდილების გამოჩენისთანავე ყოველთვის ცდილობენ იმის გარკვევას, თუ რა იმალება ზღვაში. ერთ-ერთი ასეთი შემთხვევის დროს საზღვაო არქეოლოგთა ჯგუფმა წყალქვეშა აპარატების საშუალებით აღმოაჩინა სომალელი, რომელიც მოგვიანებით დადგინდა, რომ კრეისერი „შარნჰოლტი“ იყო. ზემოხსენებული გემის სამძებრო სამუშაოები 5 წლის წინ დაიწყო ფოლკლენდის კუნძულებზე საზღვაო ბრძოლის 100 წლის აღსანიშნავად, თუმცა მაშინ ჩაძირული სომალელი ვერ აღმოაჩინეს.

სამძებრო ჯგუფებმა მიმდინარე წელს განაახლეს ოპერაცია წყალქვეშა გემის, ზღვის ფსკერის კონსტრუქტორების და ოთხი ავტონომიური წყალქვეშა მანქანის გამოყენებით.

ხანდაზმულს ვერ უშვლით!

კითხი პრობლემატურია ქვეყნისთვისაც და ასე სწრაფად ვერ მოგვარდება. მანამდე კი ასაკოვანი ადამიანები საკმაოდ რთული გამოწვევის წინაშე დგანან, ამ გამოწვევას კი გაძვირებული პროდუქტები ჰქვია.

ეტაპობრივად გვესმის წინასაარჩევნო დაპირებები პენსიის გაზრდის შესახებ, უმნიშვნელოდ იზრდება კიდევ, თუმცა ეს ზრდა არ არის იმის საპირწონე, რამდენადაც მატულობს ფასები საქართველოში. მართლაც პენსიონერები არიან ქვეყნის ერთ-ერთი ყველაზე გაჭირვებული ფენა, რომლებიც იყენებენ იმ პროდუქტს, რაზეც ფასი გაცილებით მეტად გაძვირდა, ვიდრე 7%-იანი ინფლაციაა, — ამბობს გიორგი კეპულაძე.

ეკონომისტი გია ჯანდიერი კი „კომერსანტთან“ აღნიშნავს, რომ ქვეყანაში შექმნილი კრიზისი იმ მცდარი ეკონომიკური პოლიტიკის ბრალია, რომელსაც საქართველოს მთავრობა ატარებს.

„7%-იანი ინფლაცია როგორც პენსიონერებზე ასევე მთელს ქვეყანაზე ცუდად აისახება, მით უმეტეს საქართველოში. ინვესტორები კიდევ უფრო დაფრთხილნიან და დაფიქრდებიან იმაზე, ღირს თუ არა საქართველოში ინვესტიციის ჩადება. ასეთი ინფლაციისა და დევალვაციის პირობებში ბიზნესის დაგეგმვა საკმაოდ რთულდება. ინფლაციის უკან მთავრობა და მისი მცდარი ნაბიჯები დგას, რომელიც მწვავედ და მტკივნეულად მოწყვლად მოსახლეობაზე აისახება. სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია, დროულად იზრუნონ ლარის კურსის დაკორექტირებაზეც, მაგრამ ეს მთავრობა კურსის კორექტირებას როგორ აღიქვამს, არ ვიცი. კურსს ზემოთ აკორექტირებენ და არა პირიქით“, — ამბობს ჯანდიერი.

ფინანსთა მინისტრი ვანო მატყარიანი კი ამბობს, რომ 2020 წელს მთავრობა პენსიას იმ მოცულობით ზრდის, რისი შესაძლებლობაც აქვს. სამწუხაროდ, მეტის რესურსი ქვეყანას ახლა არა აქვს.

მკა ბაძრაძე

ბაბა-ბალებში ისევ ჩინური სათამაშოები შეაქვთ

თბილისის საბავშვო ბაბა-ბალების მართვის სააგენტომ დედაქალაქში მოქმედი 181 ბაბა-ბალების ნახევარ მილიონამდე ლარის ღირებულების სათამაშოები შეისყიდა. ტენდერში შპს „ჩიკამ“ გაიმარჯვა, რომელსაც სათამაშოები ჩინეთიდან, უკრაინიდან და თურქეთიდან შემოაქვს. გარდა ამისა, სათამაშოები ხელოვნური მასალისგან არის დამზადებული.

აღსანიშნავია, რომ თბილისის საბავშვო ბაბა-ბალების მართვის სააგენტომ მიმდინარე წლის თებერვალში ახალი პროექტის დაწყება დააანონსა, რომლის მიზანი იყო, ბაბა-ბალებში მოძველებული და ხელოვნური მასალებისგან დამზადებული სათამაშო ინვენტარის ჩანაცვლება ეკოლოგიურად სუფთა მასალისგან დამზადებული სათამაშოებით. თუმცა, შემოდგომაზე გამართული ტენდერის გზით, ისევ ხელოვნური მასა-

ლისგან დამზადებული სათამაშო ინვენტარის შეძენა მოხდა. როგორც ტენდერში გამარჯვებული კომპანია „ჩიკამ“ დირექტორი ნინო კალანდაძე „კომერსანტთან“ საუბრისას აცხადებს, ყველა სათამაშოს ევროკავშირის ხარისხის სერტიფიკატი აქვს, თუმცა, აქვე იმასაც ადასტურებს, რომ სათამაშოები ხელოვნური მასალისგან არის დამზადებული და მათი ძირითადი მიმწოდებელი ჩინეთია. გარდა ამისა, ნინო კალანდაძე რეგიონების ნაწილში გამართულ ტენდერებს იხსენებს, სადაც უზარისხო სათამაშოების მიწოდება ხდება.

თბილისის საბავშვო ბაბა-ბალების მართვის სააგენტომ ბალებში ახალი სათამაშოები უკვე დაარიგა. სათამაშოების

მომწოდებელი კომპანიები არიან: Lesheng craft&toys factory (ჩინეთი), Guanghui toys factory (ჩინეთი), LLC „Intelkom“ (უკრაინა) და Dolu Oyuncak San. Ve Tic A.S. (თურქეთი).

ნინო მამაზაშვილი

მხილვა:

ქართულ სამხანალო ბიზნესში უსხოური კომპანიები ღოფინირებან!

(მეხუთე გვერდიდან)

რაც შეეხება იმას, თუ რატომ არ იზრდება ქართული კომპანიები, სეთურიძის პოზიციაა შემდეგია: „აქ უფრო სიღრმისეული ანალიზია საჭირო. შემსყიდველ ორგანიზაციას რომ მოუნდეს, რომ ხელი შეუწყოს ინდუსტრიას, შეიძლება არ განახორციელოს ის დამხმარე მექანიზმები, რომელიც ბიზნესს ხელს შეუწყობს მხოლოდ და მხოლოდ იმის შიშით, რომ მერე დაბრალდება მას რაღაც ამიტომაც უცხოური კომპანიები. პირველი მიზეზი, რატომაც ქართული კომპანიები არ ან ვერ მონაწილეობენ სახელმწიფო ტენდერებში, არის კონტრაქტების სიდიდე და სირთულე. „გეო გრუპი“, „ბლექ სი გრუპი“, „ფერი“ და ბევრი სხვა კომპანიები არსებობს დღეს, რომლებიც სამშენებლო ინდუსტრიის საფუძველია. არ უნდა შეგვეშინდეს იმის, რომ ქართულ ბიზნესს ხელი შეუწყობს. შემსყიდველსაც პრობლემა უნდა მიაჩნდეს არსებული მდგომარეობა. ყველა თანაბარ პირობებში ჩაყენოს და პრობლემის აღმოფხვრაზე იმუშაოს და არა კომპანიების დაჯარიმებაზე და ასე შემდეგ. ბოლო წლებში არათანაბრად განვითარდნენ ამ სექტორში კომპანიები, თუმცა პრობლემა დაძლევადა, საქართველოში ინფრასტრუქტურული პროექტები მოიმატებს. წარუმატებელი ორგანიზაციები ეძებენ მიზეზს სხვაგან, მიზეზი უნდა ვეძებოთ კანონმდებლობაში, ორგანიზაციაში და ასე შემდეგ“, — ამბობს სეთურიძე.

„ძალიან ცუდი ტენდენციაა დღეს, ზოგადად, ამ საკითხების კომენტარებისას ერთი ჯადოსნური სიტყვის გამოყენება — „კორუფცია“ და თვითონაც არ იცინა კორუფცია რა არის, რაში გამოიხატება და როგორ უნდა ვებრძოლოთ მას. სინამდვილეში, არ არსებობს ქვეყანა, სადაც ამა თუ იმ დონეზე კორუფცია არ არის და იმ ქვეყანას უნდა ჰქონდეს სწორი მექანიზმები ამის აღმოჩენის და აღმოფხვრის. ამ საქმეში ჩვენი ქვეყანა ერთ-ერთი წარმატებულია. ამ ტერმინის ასე გამოყენება დაბალი ხარისხის შეფასებაა. პრობლემები არის ინდუსტრიაში, რომელიც არის ძირეულად შესასწავლი.

საქართველოში არიან კომპანიები, რომელთაც შეუძლიათ ეს მსხვილი პროექტები ტექნიკურად შესარულონ, მაგრამ არ მონაწილეობენ ტენდერებში, ამის მიზეზი არის ფინანსური მხარე, თავისუფალი სახსრები, იმ შემთხვევაში თუ დიდ ტენდერებზე საუბარი და მას ვერ დავანანვერებთ — კომპანიები ბრუნვებით ვერ აკმაყოფილებენ პროექტის მოთხოვნებს. ინფრასტრუქტურული პროექტებიდან სულ ორი ობიექტია, რომელსაც ქართველები ვერ ააშენებენ, ეს არის ალბათ ქვეშეთი-კობის გვირაბი და ამ გზაზე ხიდი, რომლის გამოცდილებაც არ აქვთ. ნამდვილად დიდი პრობლემაა, რომ ამ წლების მანძილზე არ წარმოიქმნა მეტი კომპანია და არ განვითარდა, მაგრამ როგორ უნდა გადავლახოთ ეს პრობლემა? აქ უკვე ვაწყდებით სისტემურ პრობლემას, რომელსაც უფრო სიღრმისეული ანალიზი სჭირდება, რომელზეც ალბათ, უნდა იზრუნოს შემსყიდველმა, თუ არის ასეთი პოლიტიკა და მიზანი დასახული, რომ ქართული კომპანიები მეტი გვეყვადეს სხვადასხვა პროექტებში, — აღნიშნა სეთურიძე.

„Forbes Georgia“-ში „Grant Thornton“-თან და „EBIT Group“-თან ერთად სამშენებლო კომპანიების რეიტინგი მოამზადა. სიაში მოხვდნენ კომპანიები, რომლებიც საცხოვრებელ სახლებს, ავტომობილებს და გვირაბებს აშენებენ. როგორც „კომერსანტმა“ გაარკვია 20 უმსხვილეს სამშენებლო კომპანიაში ყოველი მეორე მშენებელი უცხოური კომპანიაა.

მარიამ მორგოზია

გაბუშუა სტომა

ნორჩი ჩემპიონები – მაია ბოჭორიძე (მარცხნივ) და ანა ლაშვილი

ქართული ჰიპნი ტოკიოის აუღარდა ამოგავალი მზის ქვეყნის „ოქრო“ – საქართველოში

40 ქვეყნის 800-მდე სპორტსმენი იბრძოდა მედლებისთვის მომავალი ოლიმპიური თამაშების დედაქალაქ ტოკიოში, სადაც ტანვარჯიშის ცენტრმა ბატუტზე მსტომელთა მსოფლიოს ჩემპიონატს უმასპინძლა. ასაკების მიხედვით ერთმანეთს პირველობას 1998-2008 წლებში დაბადებული გოგო-ბიჭები ეცილებოდნენ. მათ შორის რამდენიმე ქართველიც (ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ზაურ სულაშვილი) იყო. 12-წლამდელებში შესანიშნავად იასპარეზეს გიორგი კიკნაძისა და როზა ბერიკაშვილის აღზრდილებმა – მაია ბოჭორიძემ და ანა ლაშვილმა. სინქრონულ სტომებში მათ საკვალიფიკაციო ეტაპზე 44.710 ქულით მე-2 ადგილი დაიკავეს, მაგრამ, სამაგიეროდ, ფინალში იყვნენ შეუდარებელი: ორივე პროგრამა უნაკლოდ შეასრულეს და 44.340 ქულით მსოფლიოს პირველობის ოქროს მედლები მოიპოვეს. ნორჩი ჩემპიონების გამარჯვების აღსანიშნავად ამომავალი მზის ქვეყნის დედაქალაქში ქართული ჰიპნი აუღარდა. მეორე-მესამე ადგილებზე, შესაბამისად, რუსები – ტატიანა კულეშოვა, სოფია ალიაევა და იაპონელები – კარინ ცუჯიიტა, იუკა სუტუკი გავიდნენ.

მოგვიანებით ანა ლაშვილის მწვრთნელი, თბილისის ტანვარჯიშის სახელობათა ფედერაციის პრეზიდენტი როზა ბერიკაშვილი ჟურნალისტებთან საუბრისას იტყვის: „დღეს შეჯიბრების დამ-

თავრების შემდეგ გოგონებს ტოკიოში ტელეფონით ველაპარაკე. ჩემპიონებად რომ გამოგვაცხადეს და კვარცხლბეკზე დავდექით, საქართველოს ჰიმნის მოსმენისას ორივენი ვტიროდითო, მითხრეს. ამ განცდების სიტყვებით გადმოცემა შეუძლებელია. ეს ჩვენი ცუგრუმელა გოგონების უდიდესი წარმატებაა“.

აღსანიშნავია, რომ ჩვენი ჩემპიონები ასპარეზობის ბოლო დღეს ინდივიდუალურ სტომებშიც მონაწილეობდნენ და რომ არა არბიტრების მიკერძოებული მსაჯობა, 34 მონაწილეს შორის მაია ბოჭორიძე ფინალში გავიდოდა, ის კი 89.815 ქულით მე-11 იყო. 16-წლამდელობა ერთეულებში სამი ქართველი ცდიდა ძალებს. მათგან ანანო აფაქიძემ 95.065 ქულით მე-10 ადგილი დაიკავა. სამაგიეროდ, სინქრონულ სტომებში უფრო იყოჩაღა – სოფო დაშნიანთან ერთად (მწვრთნელი ირმა სოლოლაშვილი) ფინალში გავიდა და 45.140 ქულა მოაგროვა, რამაც მათ მე-5 ადგილი მოუტანა.

აღსანიშნავია ისიც, რომ მსაჯთა შორის ერთ-ერთ საუკეთესოდ საქართველოს ტანვარჯიშის სახეობათა ეროვნული ფედერაციის გენერალური მდივანი, უმაღლესი კატეგორიის საერთაშორისო არბიტრი რუსუდან ხოფერია დაასახელეს.

ლიკა დობრაშვილი

გიდმოვა

ჩემპიონის პარსკვლავი – რუსთავეის პარკში

ასმეტაში დაბადებულ-გაზრდილს ნახევრბოყრილ სარბიელზე მრავალჯერ მოუსინჯავს მკლავისა და მუხლის ძალა. საცხოვრებლად რუსთავეში გადასვლის შემდეგ ფეხბურთმა და მძლეოსნობამ გაიტაცა. ერთხელაც ფიზალზრდის მასწავლებელმა ჭიდაობის დარბაზში დაიბარა და... იქიდან დაიწყო გზა დიდების მწვერვალებისკენ.

თეიმურაზ ყაზარაშვილზე მოგახსენებთ: ახალგაზრდებში საბჭოთა კავშირის ორგზის ჩემპიონმა, ევროპის მე-2 პრიზიორმა და მსოფლიოს პირველობის ოქროსმედალოსანმა უფროსებში 1982 წელს მსოფლიოს ჩემპიონობა მოიპოვა, მომდევნო წელს კი მესამე პრიზიორი გახდა. ევროპის ჩემპიონატის ბრინჯაოსმედალოსანი სსრკ ორგზის ჩემპიონი და მესამე პრიზიორია, მსოფლიოს და საკავშირო თასების მფლობელი, სსრკ ხალხთა VIII სპარტაკიადის მეორეადგილო-

სანი, საერთაშორისო ტურნირების, მსოფლიოს უნივერსიადისა (1981) და 1984 წლის მსოფლიოს გრან პრის გამარჯვებული, სსრკ სპორტის დამსახურებული ოსტატი, საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი, საერთაშორისო კატეგორიის ექსტრა კლასის არბიტრი, 2015 წლის საქართველოს საუკეთესო მსაჯი.

ეს რეგალიები არა მარტო ერთ კაცს, არამედ ადამიანთა ჯგუფსაც კი დაამშვენებდა, თუმცა, თეიმურაზ ყაზარაშვილს განვლილი გზიდან ერთ რამეზე მაინც წყდება გული: 1980 წელს საუკეთესო სასპორტო ფორმაში მყოფი მოსკოვის ოლიმპიადაზე არ წაიყვანეს – მის ნაცვლად ნაკრებში ყაზახი ჟაკალიკ უშვემპიროვი მიიწვიეს, არადა, ვინ იცის, რამდენჯერ მოუგია მისთვის. შუაზაიელი მოსკოვში ჩემპიონი გახდა. მაშინ 20 წლის იყო და ბევრი არ უდარდია – მომავლის იმედი ჰქონდა, 1984 წელს კი მოსკოვმა ლოს ანჯელესის თამაშებს ბოიკოტი გამოუცხადა და თეიმურ ყაზარაშვილს მეორედ გადაეცემა ოლიმპიადისკენ მიმავალი გზა...

აქტიურ სპორტთან განშორების შემდეგ საქართველოს ნაკრების მთავარ მწვრთნელად დანიშნეს, მერე „შრომითი რეზერვების“ თავკაცი და საჭიდაო სკოლის დირექტორი იყო, 1994 წლიდან ჭიდაობის ეროვნული ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი, ხოლო 1990 წლიდან მსაჯობს. 1994 წელს საერთაშორისო კატეგორიის არბიტრი გახდა, 2003 წელს ექსტრა კლასის წოდება მიანიჭეს, მსოფლიოს და ევროპის ჩემპიონატებზე არაერთხელ იმსაჯა, 2016 წელს რიოს ოლიმპიურ თამაშებზე კი პრაქტიკული კომისიის წევრად მიიწვიეს...

ორიოდე დღის წინათ მსოფლიოს ჩემპიონსა და თაისის მფლობელ თეიმურ ყაზარაშვილს 60 წელი შეუსრულდა. იუბილესთან დაკავშირებით რუსთავეის კულტურისა და დასვენების პარკში მისი სახელობის ვარსკვლავი გაიხსნა, ხოლო განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს გადაწყვეტილებით, „სპორტის რაინდის“ წოდება მიენიჭა. სახელოვან სპორტსმენს საზეიმო ცერემონიაზე ჯილდო მიენიჭეს მთადგილემ შალვა გოგოლაძემ გადასცა.

ნიკა ტყეშელაშვილი

ფიგურული ციგურაოვა

კარსხლბეკს გაუშინაურდნენ

ბოლო დროს ფიგურულად მოციგურავე ქართველი სპორტსმენები კვარცხლბეკზე სულ უფრო ხშირად ადიან. მაგალითად, მორის ყვითელაშვილმა წლეულს საერთაშორისო ტურნირებში რამდენიმე მედალი მოიპოვა, ორიოდე დღის წინათ კი, როგორც ვწერდით, ხორვატეთის დედაქალაქ ზაგრების საერთაშორისო ტურნირზე ლუკა ბერულავამ და ალინა ბუტაევამ (142.54 ქულა) ოქროს მედალი დაიმსახურეს. ჩვენებმა მეორე-მესამე ადგილებზე გასულ ამერიკელებს – ანასტასია სმირნოვასა და დანილო სინიკას (132,70), ვინთერ დირდორფსა და მაიკლ ჯონსონს (132,59) საგრძნობლად გაუსწრეს.

უფრო მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწიეს იტალიურ ტურინში ფიგურული ციგურაობის საერთაშორისო კავშირის (ISU) მიერ ორგანიზებულ გრან პრიზე გიორგი რევიამ და მარია კაზაკოვამ ყო-

ნულზე ცეკვებში. მათ ორივე დისციპლინაში (რიტმული და თავისუფალი ცეკვა) მაღალი შეფასება მიიღეს (68.76 და 106.14 ქულა) და საბოლოოდ 174,90 ქულით ამ პრესტიჟულ ტურნირზე პირველი ადგილი არავის დაუთმეს. „ვერცხლი“ და „ბრინჯაო“, შესაბამისად, ამერიკელმა (ეივონლი ნგუნიენი, ვადიმ კოლესნიკი – 174,74) და რუსმა (ელიზავეტა შანაევა, დევიდ ნარიჟნი – 164,22) მოციგვავეებმა გაიყვეს.

ანანო ანტონაშვილი

გიორგი რევია და მარია კაზაკოვა

ქალოსნობა

ეპროვა ეილათუი შეიკრიბა

საძარტმელოს 14 წარმომადგენელი გაემგზავრა ისრაელის ქალაქ ეილათში, რომელიც 15 და 17-წლამდე მალოსანთა ევროპის ჩემპიონატს მასპინძლობს. მთავარი მწვრთნელის – ზურაბ ანთაურის (მწვრთნელები – ბუჟან ჭიჭინაძე და ილია თვალთქ) ხელმძღვანელობით მედლებისთვის იბრძოლებენ: 15-წლამდელებში – ნიკა ესართია (67 კგ, ზუგდიდი), თორნიკე ლომთაძე (73, ქუთაისი), გურამ ვეკუა (89, ზუგდიდი). 17-წლამდელებში – ბაჩუკი შამილიშვილი (55 კგ, აჭარა), გიორგი ხარაზიშვილი (61, ხაშური), გურამ გიორბელიძე (67, ქუთაისი), მანუჩარ გოგოხია (81, ზუგდიდი), საბა ასანიძე (81, თბილისი), ლუკა ქაშიბაძე (89, წყალტუბო), ლაშა თაქთაქიშვილი (96, თბილისი), საბა ანთაური (102, თბილისი), ვანო ქაზუმაშვილი (102, დუშეთი), მიხეილ ადამია (+102, თბილისი). 15-წლამდე მობრუნებში ზუგდიდელი ნათია გადელია (76 კგ, მწვრთნელი თემურ ჯანჯღავა) იასპარეზებს.

მთავარი მწვრთნელის თქმით, ჩვენი ათლეტები კარგად არიან მომზადებული. ძალოსნობის ეროვნული ფედერაციისა და საქართველოს ნაკრების მთავარი მწვრთნელის გია ასანიძის დახმარებით მათ დუშეთის ბაზაზე ვარჯიშისა და აქტიური დასვენებისთვის ყველა პირობა პქონდათ შექმნილი. საგულისხმოა, რომ შარშან

ამავე ასაკის ქართველმა ძალოსნებმა მილანში გამართულ ევროპის ჩემპიონატზე 15 მედალი მოიპოვეს. ამ შედეგით ჩვენმა სპორტსმენებმა 15-17-წლამდელობა შორის ქართული ძალოსნობის ისტორიაში პირველად მეორე გუნდური ადგილი დაიკავეს.

ქართველთაგან უკვე ორი ათლეთი გაცივდა ეილათის ფიცარნაგზე: 55 კილოგრამ წონით კატეგორიაში ბაჩუკი შამილიშვილმა ექვსივე ცდა გამოიყენა – 87 კილოგრამი აიტაცა, 115 კილო აკრა და როგორც თითოეულ მოძრაობაში, ისე ორჭიდის ჯამში (202 კგ) მე-11 ადგილი ხვდა.

61 კილოში გიორგი ხარაზიშვილმა იასპარეზა. მან ატაცა 106 კილოგრამიანი შტანგა და იმორჩილა, შემდეგ აკერისას 131 კილოს მოერია, ორჭიდში კი 237 კილოს მოუყარა თავი და სამივე დისციპლინაში მე-6 ადგილზე გავიდა.

ქართველ ათლეთთა მთავარი გამოსვლის განრიგი: 10 დეკემბერი. ნათია გადელია; 12 დეკემბერი. მანუჩარ გოგოხია, საბა ასანიძე, გურამ ვეკუა; 13 დეკემბერი. ლაშა თაქთაქიშვილი, ლუკა ქაშიბაძე; 14 დეკემბერი. საბა ანთაური, ვანო ქაზუმაშვილი, მიხეილ ადამია.

მარიამ მარლია

ჭადრაკი

მონაკო ისევ პეიზენბერგ ღარია

სწრაფ და ელვისებურ ჭადრაკში ქალთა ევროპის ჩემპიონატის დასრულების შემდეგ მონაკო კვლავ დარჩა ბრძენთა თამაშის ეპიცენტრად: იქ თავი მოიყარეს მსოფლიოს უძლიერესმა დიდოსტატმა მანდილოსნებმა, რომლებიც ფიდეს 2019-2020 წლების გრან პრის გათამაშების მეორე რაუნდში ჩაებნენ.

მოჭადრაკე ქალთა ეს შეჯიბრება ოთხი ეტაპისგან შედგება. ასპარეზობაში მსოფლიოს 16 საუკეთესო დიდოსტატი მონაწილეობს. თითოეული მათგანი სამ ტურნირში ითამაშებს და უძლიერესი იქ მოგროვებული ქულების ჯამით გამოვლინდება. პირველ-მეორე ადგი-

ლებზე გასული მოჭადრაკეები 2021 წლის პრეტენდენტთა ტურნირში მონაწილეობის უფლებას მოიპოვებენ. ერთი ტურნირი უკვე გაიმართა რუსულ სკოლაგოში, სადაც პირველი ადგილი ინდოელმა ჰამპი კონერუმ დაიკავა, მეორე-მესამე ადგილები კი ცხოვე ვენდიუნმა (ჩინეთი) და ალექსანდრა გორიაჩკინამ (რუსეთი) გაიყვეს.

მეორე ეტაპი 3 დეკემბერს მონაკოს იახტ-კლუბ „დე მონაკოში“ დაიწყო. იქ მთავარი პრიზისთვის ებრძოდნენ შორის არიან 2017 წლის ევროპის ჩემპიონი ნანა ძაგნიძე (მას სკოლაგოში არ უთამაშია), მსოფლიოს და ევროპის ექს-ჩემპიონი ალექსანდრა კოსტენიუკი (რუსეთი), მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი მარია მუზიჩუკი (უკრაინა), ევროპის სამეგზის ჩემპიონი ვალენტინა გუნიანა (რუსეთი), ევროპის პირველობების ორ-ორგზის გამარჯვებულები – პია კრამლინგი (შვედეთი) და კატერინა ლაგნო (რუსეთი), ასევე, ელიზავეტ პეტცი (გერმანია), ანა მუზიჩუკი (უკრაინა), ჰამპი კონერუ, ჰარიკა დრონავალი (ორივე – ინდოეთი), ჩუაო სიუე (ჩინეთი) და რუსი ალექსანდრა გორიაჩკინა.

მონაკოში უკვე გათამაშდა ექვსი ტური. ხუთ ტურში ნანა ძაგნიძემ გერმანელი პეტცი დაამარცხა, ოთხ მეტოქეს (დრონავალის, ა. მუზიჩუკს, კონერუსა და კრამლინგს) დაუზავდა, ხოლო ბოლო, მე-6 ტურში კატერინა ლაგნოსთან დათმო პარტია. ამავე ტურის დანარჩენი შეხვედრები ასე დასრულდა: კოსტენიუკი – კონერუ 0.5:0.5, ჩუაო სიუე – ა. მუზიჩუკი 0:1, დრონავალი – მ. მუზიჩუკი 1:0, პეტცი – გუნიანა 1:0, კრამლინგი – გორიაჩკინა 0:1.

მოჭადრაკეებმა გუშინ დაისვენეს. დღეს მე-7 ტურის შეხვედრები გაიმართება.

მარიამ დანელია

ნანა ძაგნიძე

არდავინა

40 დღე გავიდა მამა-შვილის მონამეობრივი გარდაცვალებიდან. ვახსენოთ ნოდარ ჯაფელიძე — გამორჩეული ქართველი კაცი, შესანიშნავი ცოლ-შვილის პატრონი, ღვწლმოსილი ჟურნალისტი — ხან რედაქტორი რომელიმე „წონიანი“ გაზეთისა, ხან რედაქტორის მოადგილე და თანაც, გამორჩეული.

და მაინც, ვინ იყო ის ბოლო ხანს უსინათლო, ლოგინად ჩავარდნილი, სავარძელს მიჯაჭვული, სამყაროს მოწყვეტილი, სიცოცხლისთვის მებრძოლი ნოდარ ჯაფელიძე?

სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწე, პუბლიცისტი, მწერალი, მეცნიერი, ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორი, ჟურნალისტი მსოფლიო ასოციაციის წევრი, რესპუბლიკის დამსახურებული ჟურნალისტი, გამომცემლობა „სამშობლოს“ გენერალური დირექტორი, საქინფორმის მთავარი რედაქტორი, საკოორდინაციო ცენტრის დირექტორი თურქეთის რესპუბლიკაში... „კომუნისტის“, „ახალგაზრდა კომუნისტის“, „ქართლის ცხოვრების“, „სოფლის ცხოვრების“, „სვობოდნაია გრუზიას“, „ლიტერატურული საქართველოს“ რედაქტორი, რედაქტორის მოადგილე, სარედაქციო კოლეგიის წევრი, რამდენიმე წიგნის, მრავალი სამეცნიერო ნაშრომების ავტორი.

მრავალმხრივი შემოქმედებითი საქმიანობისთვის სხვადასხვა კონკურსებში გამარჯვებული, გაეროს ოფიციალური სამადლობლო ბარათების ადრესატი... მთელი მისი სამაგალითო შემოქმედებითი და სახელმწიფოებრივი ცხოვრება,

რომელიც 50 წელს ითვლის, იყო სახელოვანი, ეკლიანი და რაოდენ სამწუხაროც არ უნდა იყოს, დაუფასებელი.

ერთ კაცს, რომელიც უსაზღვროდ იყო შეყვარებული თავის ხალხზე, სამშობლოზე, რა უნდა გაეკეთებინა იმაზე მეტი, რაც მან გააკეთა და როგორ უნდა დაეგეგმებინათ მისი წარუშლელი ღვაწლი.

და ბედისწერაც...

2019 წლის 25 თებერვალს ნოდარ ჯაფელიძის ოჯახში ახალი სასიკვდილო განაჩენი დადგა. მის უსაყვარლეს უმცროს ვაჟს, ჩვენს კოლეგას ლაშას ავთვისებიანი სიმსივნის III-IV სტადია აღმოაჩნდა. ჯერ კიდევ მომავლედგმა მამამ კახა კალაძეს ასეთი შინაარსის წერილი მისწერა: „შვილო, კახა ლა-

კევი, რეგიონალურ ჰოსპიტალში, 9 საათზე თავად შეწყვიტა მაჯისცემა...

მისი ექიმი ოთარ დიხამინჯია, რომელიც დღემდე სასონარკვეთილია, იხსენებს: ზუსტად 9 საათზე შევედი მასთან და მითხრა: ახლა სახლში უნდა წამიყვანონო. მაკოცა, დამეშვიდობა, კარგად ვარო, დამამშვიდა... მალე კიბეზე დამა-

სულთანა მამა-შვილის

და მიატოვეს მაშინ, როცა ყველაზე მეტად სჭირდებოდა თანადგომა ძალად დაბრმავებულ ჟურნალისტს, ღირსება-აყრილს და თავმოყვარეობა-შეღაბულს... სწორედ ამიტომ იმეორებდა ცრემლიანი თვალებით — რისთვის, რისთვის, რისთვის?! ის ორივე რეჟიმის მსხვერპლი აღმოჩნდა. ტრაგედია არის და ტრაგედია, განსაცდელიც არის და განსაცდელიც, ბედისწერაც არის

შა გადამირჩინე ჩემს სიკვდილამდე...

მკურნალობის ის პროცედურა საქართველოში არ ტარდებოდა, თბილისის მერმა გაითავისა სწული მამის თხოვნა და მისი ძალისხმევით ლაშა სტამბოლის ერთ-ერთ კლინიკაში გადაიყვანეს. უღრმესი მადლობა ამისთვის ბატონ კახა კალაძეს. ვიბრძოლეთ, ვენამეთ, მაგრამ მოხდა ის, რაც მოხდა — მამა-შვილი ერთდროულად აღესრულა. მამა-შვილზე დარდმა, შვილი მამაზე დარდმა და ბევრმა სხვა რამემაც შეინირა, არცერთს არ გაუგია ერთმანეთის გარ-

დაცვალება. ლაშას თურმე დედისთვის ორი დღით ადრე უთქვამს: „ერთი ნაბიჯილა დამრჩა მამაჩემამდე, ეს დროის ფაქტორიაო“... მართლაც, ღუდუშაურის სახელობის კლინიკაში წასვლის წინ მამა თავისებურად ლულულუღბდა — „ლა-ლა-ლა-შა“... და იგი დილის 9 საათზე აღესრულა, ხოლო როგორც ლაშამ გათვალა, მამამდე ერთი ნაბიჯილა დამრჩაო — ეს იყო პარას-

ნიეს — ლაშა გარდაიცვალაო! მისი გული მშვიდად გაჩერდა...

...იმ დღეს ყვავილებისა და ცრემლების ზღვაში ჩაძირულ მამა-შვილს მთელი ქალაქი ემშვიდობებოდა. ისმოდა სულისშემძვრელი, გამოგნებული ქართული საგალობლები. ნაირა ჩხატარაშვილის არაამქვეყნიური ხმა ცას ორად აპობდა — „დავიღალე, დავიღალე, მოდი ჩემთან უფალო!...“ „დიდება მოთმინებასა შენსა უფალო, იესო!“... ხალხის სიყვარულის გამოვლინება იყო იმ ათასეულობით ადამიანის მოსვლა უკანასკნელ გზაზე მამა-შვილის გასაცილებლად.

ნოდარ და ლაშა ჯაფელიძეებმა უკვდავებაში გადაინაცვლეს და ადგილს იქ დაიმკვიდ-

რებენ, სადაც მხოლოდ მართალნი განისვენებენ.

სულთანა იმით ნათელსულეს.

ეჰ, ჩვენო ნოდარ, ლამაზო ბიჭო ლაშა, არც ქალაღზე გადმოტანა იყო ადვილი ამ სათქმელისა, როგორც მოვასერხეთ, ისე გითხარით, მაგრამ არ ვიცი, რა ვუთხრათ დართი ვანუგეშოთ ჩვენი კოლეგა მერი დიხამინჯია, ცნობილი ჟურნალისტი, ნოდარის მეუღლე და ლაშას დედიკო, რომელიც არნახული ტრაგედიის მომსწრეა...

გამძლეობასა და ჯანმრთელობას გისურვებთ, მრავალჭირგადანახადო, ძლიერო და უტეხო ქალბატონო!

მეგობრები გაზეთ

„სამართველოს რესპუბლიკიდან“

ნოდარ ჯაფელიძის ოჯახის განცხადება

მადლობას მოვასხენებთ გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქციას, მის ხელმძღვანელობას იმ გულითადი თანადგომისა და ყურადღებისთვის, რაც ჩვენი ოჯახის უმძიმესი ტრაგედიის დროს გამოიჩინეს. ასევე მადლობას ვუხდით ყველა გაზეთის რედაქციას, მეგობრებს, ახლობლებს, ნათესავებს და ყველას, ვინც გაიზიარა ჩვენი ოჯახის ეს უდიდესი მწუხარება.

მერი დიხამინჯია

© ყიფიანის თასი

ფირსეულად წაპიდა

სამართველოს შარშანდელ ჩემპიონ „საბურთალოს“ კოლექციას დავით ყიფიანის სახელობის ეროვნული თასიც შეემატა.

გორში გამართულ თბილისურ სატიტულო დერბიში დედაქალაქის კოლორიტული უბნის გუნდმა „ლოკო-მოტივს“ 3:1 სძლია (კოხრეიძე, გაბედავა, კაკუბავა; სიხარულიძე — პენალტით).

აღსანიშნავია, რომ ამ წარმატების შემდეგ 6-წლიანი მოღვაწეობა დაასრულა გამარჯვებულთა თავკაცმა გიორგი ჭიაბრიშვილმა, რომელიც მთავარი მწვრთნელის რანგში მე-200 ბრძოლაში მოძღვრავდა შეგირდებს.

მის შემცვლელად გიორგი ცეცაძე მოიარზება, თუმცა, კლუბის პრეზიდენტ ტარიელ ხეჩიკაშვილის განცხადებით, იგი ჯერჯერობით ქვეყნის ახალგაზრდაულ ნაკრებს ავარჯიშებს და ნაადრევი დასკვნებისგან თავის შეკავებას გვირჩევს.

გიორგი შოთაძე

გათავისუფლდეს თბილისი მკვლელი დიკამპერებისგან!

„თბილისი ენერჯიმ“ ნოემბერში დედაქალაქში 3867 ლიკამპერიანი მკვლელი დანადგარი ქსელიდან განმეორებით ჩაახსნა. ამის შესახებ ინფორმაციას თავად კომპანია ავრცელებს.

ქსელიდან ჩახსნილი სახიფათო დანადგარებისა და მოუწესრიგებელი გაზგაყვანილობის ყველაზე მეტი შემთხვევა ისანი-ვაზისუბანში გამოვლინდა — 962 კანონდარღვევა. თბილისის რაიონების მიხედვით სტატისტიკა კი ასეთია: ისანი-ვაზისუბანი — 962; სამგორი — 878; საბურთალო — 449; გლდანი — 343; მთაწმინდა — 296; სანაონა — 226; კრწანისი — 213; ნაძალადევი — 174; დიდუბე — 95; ჩუღურეთი — 84; ნუცუბიძე — 72; დიღომი — 41; ვაკე — 26; წყნეთი — 8.

„ზამთრის სეზონის დადგომასთან ერთად, საცხოვრებელ ბინებში გაზის დანადგარებისა და ხელსაწყოების გამართული მუშაობა კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია. კომპანია „თბილისი ენერჯის“ სპეციალისტები სრულად მობილიზებული არიან და გეგმიური შემონეშების გარდა ინტენსიურად ამონეშებენ გაზგაყვანილობასა და შიდა ქსელს. მიუხედავად უამრავი მაგალითისა და გაფრთხილებისა, სტატისტიკა მეტყველებს, რომ ხშირ შემთხვევაში, აბონენტების ნაწილი აიგნორებს ჩვენი სპეციალისტების გაფრთხილებებს და უკვე ჩაჭრილ სასიკვდილო დანადგარებს ხელმეორედ, თვითნებურად აერთებს ქსელზე. ხშირად გაზის დანადგარების მიღებს უერთებენ კორპუსის სავენტილაციო არხებს, რაც კატეგორიულად აკრძალულია. ამით ისინი არა მხოლოდ საკუთარ და საკუთარი ოჯახის წევრ-

2019 წლის ნოემბრის თვის კუმარული სტატისტიკა			
სამგორი	878	დიდუბე	95
ისანი-ვაზისუბანი	962	ჩუღურეთი	84
გლდანი	343	ნაძალადევი	174
სანაონა	226	ვაკე	26
საბურთალო	449	კრწანისი	213
დიღომი	41	მთაწმინდა	296
ნუცუბიძე	72	წყნეთი	8
სულ 3867			

ბის, არამედ სხვა ადამიანების სიცოცხლესაც საფრთხეს უქმნიან. ნოემბრის თვეში კომპანიის სპეციალისტებმა დედაქალაქში 3867 დარღვევა გამოავლინეს და ქსელიდან ჩაახსნეს სასიკვდილო დანადგარები, — წერია „თბილისი ენერჯის“ განცხადებაში.

ოქტომბერში „თბილისი ენერჯის“ სპეციალისტებმა დედაქალაქში 7053 დარღვევა გამოავლინეს. 31 ოქტომბერს ცნობილი გახდა, რომ გაზის მომხმარებლებისთვის რეგულაციების ამოქმედება გადავადდა.

ლიტერატურული პრემია „საბას“ რიგით მე-17 საზეიმო დაჯილდოებას თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიამ უმასპინძლა.

ჟიურიმ, რომლის შემადგენლობაში შედიოდნენ გიორგი კეკელიძე, ხათუნა ცხადაძე, თეა თოფური, ზაალ ანდრონიკაშვილი და რუსუდან რუსაძე, გამარჯვებულები 8 ნომინაციაში გამოავლინა.

1. საუკეთესო რომანი – აკა მორჩილაძე „კუპიდონი კრემლის კედელთან“;

2. საუკეთესო პოეტური კრებული – ზაზა ბიბილაშვილი „ფაზლი“;

3. საუკეთესო პროზაული კრებული – ზაალ სამადაშვილი „ოსტატთან შესვდრად“;

4. საუკეთესო პიესა – ალექსანდრე ლორთქიფანიძე „დისტოპიები“;

5. საუკეთესო ლიტერატურული დებიუტი – თეიმურაზ ბაბლუანი „მზე, მთვარე და პურის ყანა, მანუშაკა მელოდება“;

პრემია „საბას“ გამარჯვებულები ცნობილია

6. საუკეთესო ესეისტიკა და დოკუმენტური პროზა – სულხან სალაძე „უცნობი ძველი აჭარა“;

7. უცხოური ნაწარმოების საუკეთესო ქართული თარგმანი – ნანა ტონია თარგმანისთვის „ვერები“ და მანანა დუმბაძე თარგმანისთვის ვირჯინია ვულფის „ორლანდო“;

8. ლიტერატურის განვითარებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის „საბა“ გადაეცა მთარგმნელ მანანა გიგინეიშვილს.

წელს საბას ჟიურიმ ვერ გამოავლინა შორთლისტები წლის საუკეთესო კრიტიკაში და ამ ნომინაციისთვის განსაზღვრული ჯილდო, ასევე, ჟიურის გადაწყვეტილებით, გადანაწილდა ორ სხვადასხვა ნომინაციაზე. ნომინაციაში ესეისტიკა და დოკუმენტური პროზა დაჯილდოვდა ნინო ლომაძის „ვაშლის ბაღები“ და ნომინაციაში ლიტერატურული დებიუტი – გიორგი მასხარაშვილი „14 კრისტალის თეორია“.

წელს ლიტერატურულ კონკურსში „საბა“ 300-მდე კონკურსანტი მონაწილეობდა. დაჯილდოების ცერემონიაზე სწორედ ამ ფინალისტებიდან გამოვლინდნენ გამარჯვებულები, რომლებსაც „საბას“ პრიზები და სოლიდური ფულადი პრემიები გადაეცათ.

ელჩს ნიგნის ქარდოგანი აღანუშაულებენ

არგენტინაში მექსიკის ელჩი ოსკარ რიკარდო ვალერო, რომელსაც ბუენოს-აირესის ერთ-ერთი მაღაზიიდან ნიგნის ქურდობაში ადანაშაულებენ, სამშობლოში დაბრუნდება, – ამის შესახებ Twitter-ზე მექსიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი მარსელო ებრარდი წერს.

„ეთიკის კომიტეტს ვთხოვე, შეესწავლა ინციდენტი, რომლის მიხედვითაც არგენტინაში ჩვენს ელჩს ნიგნის ქურდობაში ადანაშაულებენ. ამ ეტაპზე ელჩს სამშობლოში დაბრუნება ვურჩიე. თუ ვიდეოჩანაწერის ავთენტურობა დადასტურდება, ის თანამდებობას დატოვებს“, – წერს ებრარდი.

სათვალთვალო კამერამ დააფიქსირა, რომ 76 წლის დიპლომატმა ნიგნის მაღაზია El Ateneo-ში დახლიდან ჯაკომო კაზანოვას ბიოგრაფია აიღო და გაზეთის ქვეშ მაღაზიიდან მისი გატანა სცადა. ელჩი დაცვის თანამშრომლებმა დააკავეს და პოლიციის განყოფილებაში გადაიყვანეს.

„მის სამყარო 2019“ სამხრეთ აფრიკის წარმომადგენელი გახდა

სილვანაზის საერთაშორისო კონკურსის „მის სამყარო 2019“-ის გამარჯვებული სამხრეთ აფრიკელი ზოზიბინი ტუნ-ზი გახდა. ზოზიბინი ტუნ-ზი სამხრეთ აფრიკელი აქტივისტია, რომელიც ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლაში ჩართულია.

ფინალისტთა სამეულში სამხრეთ აფრიკის წარმომადგენლის გარდა მოხვდნენ კონკურსანტები მექსიკასა და პუერტო რიკოდან.

კონკურსი წელს შეერთებულ შტატებში, ატლანტაში გაიმართა.

გენდერული თანასწორობის დაკანონება რესტორნიდან დაიწყო

ძაღვები და კაცები საუდის არაბეთის რესტორნებში მოსახვედრად ერთი შესასვლელით ისარგებლებენ.

აქამდე ქვეყნის ყველა რესტორანს ორი შესასვლელი ჰქონდა: ერთით ოჯახები და ქალები სარგებლობდნენ, მეორეთი კი მარტო მოსული კაცები. დღეს კი ქვეყნის მთავრობამ განაცხადა, რომ ეს წესი აუცილებელი აღარ არის. თუმცა სურვილის შემთხვევაში რესტორნების მფლობელებს ძველი წესით მუშაობა შეუძლიათ.

ქალთა უფლებებზე ზრუნვა საუდის არაბეთის მექკვიდრე პრინცმა მუჰამედ ბენ სალმანმა დაიწყო. მის მიერ წარმოდგენილ ეკონომიკური გარდაქმნის პროგრამაში სახელწოდებით „ხედვა 2030“ ქალთა როლი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი. ქალებს შეიარაღებულ ძალებში მსახურობის, მანქანის მართვის და დამოუკიდებლად მოგზაურობის უფლება მისცეს.

ახალ ზელანდიაში ვულკანი ამოიფრქვა

ახალ ზელანდიაში ვულკანის ამოფრქვევის შედეგად დაღუპულთა რიცხვი 5-მდე გაიზარდა. კუნძულ ვაითაილენდის მიმართულებით შვიდი სამაშველო ვერტმფრენი გაფრინდა. გაფრცელებული ინფორმაციით, საავადმყოფოში 20 ადამიანია გადაყვანილი. დაშავებულთაგან ოთხის მდგომარეობა კრიტიკულად მძიმეა.

როგორც ცნობილია, ამოფრქვევის დროს კუნძულზე დაახლოებით 50 ადამიანი იმყოფებოდა. დახმარების ჯგუფები საგანგებო რეჟიმში მუშაობენ.

ახალ ზელანდიაში ვულკანი ბოლოს 2016 წელს ამოიფრქვა.

მოგზაართავე გაზეთის მზრუნველთა საბჭოს სახელით

განათავსეთ რეკლამა ყველაზე საჭირო და სანდო გაზეთში და ამით ხელი შეუწყვეთ 100 წლის ყოველდღიური გამოცემის აღორძინებას.

გვჯერა, რედაქციის მიმართვას გამოეხმაურებიან ჩვენი ბიზნესმენ-ქველმოქმედნიც და გარკვეულ ფინანსურ დახმარებას გაუწევენ გაზეთს.

ჩვენი ანგარიში: №GE19TB7601536020100009.

(შპს „ახალი საუკუნე“ – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი).

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA

ა. ჩიქოვაძის (ყოფილი საბჭოს) ქუჩა №42/5
ტელ: 296-72-86

მთავარი რედაქტორი
საბრტაძე მოზულია
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიკაშვილი
599 53-76-16;

ალექო
ასლანიშვილი
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაქიძე
514 33-33-24

გამომცემლობა:
შპს „ახალი საუკუნე“ –
გაზეთ „საქართველოს
რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
599 53-76-16; 599 36-00-35
შპს „თანამდებობა“-ს გაზეთ
„საქართველოს რესპუბლიკის“
გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79

იბეჭდება გამომცემლობა
„ქოლორ პრესში“
რკინიგზის ჩიხი №20
uac(უაქ)070.4(479.22)
ს-323

ავტორთა
საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ
შეუკვეთაში მასალები
დაიბეჭდება
ავტორთა ხარჯით.
ავტორთა მოსაზრება-
ბი, შესაძლოა, მუდამ
არ ემთხვეოდეს
რედაქციის პოზიციას.
ფაქტების სიზუსტეზე
პასუხს აბეზენ
ავტორები.

ყურადღება!

„საქართველოს
რესპუბლიკის“
გამოსაწავლად მიმართეთ:
„ელვა.ჯი“
577 991651
577 308847
შპს „მასნე“
599 982777
„კლანება ფორბა“
579 799908

უცხოური პალატის კრები:

აშშ დოლარი - 2.9466; ევრო - 3.2690;
ბრიტანული გირანა სტერლინგი - 3.8683;
100 რუბლი - 4.6218; თურქული ლირა - 0.5113;
ახარაბიზანული მანათი - 1.7377;
1000 სომხური დრამი - 6.1670

აქიწი 10 დეკემბრისთვის

აღმოსავლეთი საქართველო:
ბაჩი - ღამე -2, დღე +10
მთიანი რაიონები - ღამე -9, დღე +7
დასავლეთი საქართველო:
ბაჩი - ღამე -2, დღე +15
მთიანი რაიონები - ღამე -6, დღე +12
თბილისი: ღამე 0, დღე +8

დაავიკაპით, მოგვწავით:

ტელ: 296-72-86,
599-79-76-79, 568-82-09-84
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
და sakresp@top.ge